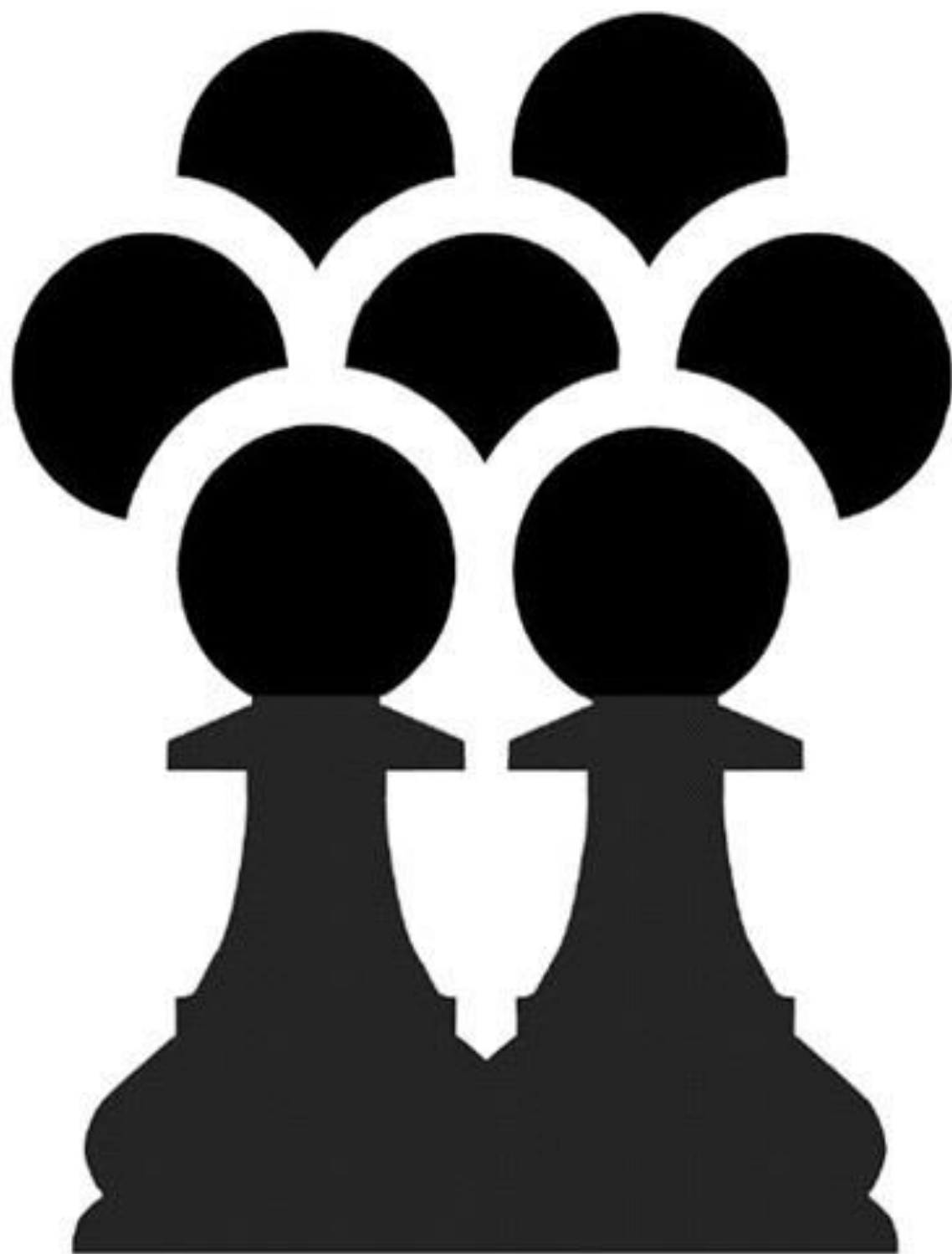

Clubblad van Schaakvereniging Promotie Zoetermeer

de Promoot

jaargang **70** | nummer **2** | december 2021

→ www.svpromotie.nl ←

DE PROMOOT

Clubblad van Schaakvereniging 'Promotie'

jaargang **70** | nummer **2** | december **2021**

Schaakvereniging 'Promotie' – opgericht 6 oktober 1952

Speelzaal: Wooncentrum Gondelkade, Gondelkade 33, Zoetermeer
 Website: **www.svpromotie.nl**
 Contributie: senioren (vanaf 20 jr): € 144,- / junioren (t/m 20 jr): € 69,- / studenten: € 69,- /
 leskosten € 20,- / alleen extern: € 65,00
 Donaties: minimaal € 25,00
 Bankrekening: NL79 INGB 0002 4053 62, t.n.v. Schaakvereniging Promotie, Zoetermeer

Ereleden: Gerhard Eggink, Hans Meijer, Manuel Nepveu, Gerard Swart, Jan Veldhuizen, Rob de Vries

bestuur	naam	adres	telefoon + e-mail
voorzitter	J. van den Berg (Jaap)	Wildenberg 18 2716 ND Zoetermeer	(079) 321 42 59 voorzitter.svpromotie@gmail.com
secretaris	D. Th. Brinkman (Dirk)	v.Boisotring 97 2722 AB Zoetermeer	(079) 342 20 05 secretaris.svpromotie@gmail.com
penningmeester	T.J.P. Morcus (Ton)	Azaleapark 15 2724 JA Zoetermeer	(06) 29 47 98 46 penningmeester.svpromotie@gmail.com
wedstrijdleader intern	M. Wichhart (Maarten)	Dongestraat 18 2652 DP Berkel en Rodenrijs	(06) 24 85 91 19 wl.intern.svpromotie@gmail.com
wedstrijdleader extern	M. Hettfleisch (Maurice)	Zijlstraat 135 2353 NN Leiderdorp	(06) 13 18 31 03 wl.extern.svpromotie@gmail.com
algemeen adjunct	< vacature >		
voorzitter jeugdcommissie	D.J.F. van Nies (Dingeman)	Rhonestroom 22 2721 CC Zoetermeer	(079) 341 84 32 jeugdleader.svpromotie@gmail.com

	naam	adres	telefoon + e-mail	
redactie clubblad De Promoot	H.J. Alberts (Henk)	Trompstraat 98 2266 KL Leidschendam	(070) 320 64 29	redactie.depromoot @gmail.com
	R. de Vries (Rob)	Comriekade 24 2481 AE Woubrugge	(0172) 58 73 35	
webmaster svpromotie.nl	R.W. Minnema (Rens)		rwminnema@hotmail.com	
materiaal- commissaris	C. Schoon (Chris)	Alexander Dubčekplaats 32 2332 HX Leiden	(06) 23 07 66 17 ccschoon2010@kpnmail.nl	

➔ www.svpromotie.nl ➔

Inhoud

Intro 1: Redactioneel	<i>redactie</i> blz. 2
Opgaven: Kort maar krachtig	<i>redactie</i> 2
Intro 2: Van de voorzitter	<i>Jaap van den Berg</i> 2
Intern: Helaas, we zitten toch weer thuis	<i>Maarten Wichhart</i> 3
Intern: Stand na de 11 ^e ronde (23 november 2021)	<i>Maarten Wichhart</i> 4
Varia: Asterix en de Griffioen [2]	<i>Henk Alberts</i> 4
Extern: Een bliksemstart met abrupt einde	<i>Maurice Hettfleisch</i> 5
Extern: Uitslagen	<i>redactie</i> 5
Partij: "Zo moest het nu altijd kunnen!"	<i>Manuel Nepveu</i> 6
Clubloos: Van Porno naar Echte Liefde	<i>Jan Willem Duijzer</i> 7
Historie: Zoetermeerse kampioenschappen 1979-'93	<i>Hans Meijer</i> 9
Partijen: Drie stukken tegen een dame	<i>FM Bernard Bannink</i> 10
Opgaven: Wit/zwart speelt en wint	<i>redactie</i> 12
Partij: We gaan weer naar Sitges	<i>Harrie Boerkamp</i> 13
Varia: De gesplitste stukjesschrijver	<i>Manuel Nepveu</i> 15
Partijen: Mijn debuut voor Promotie in de KNSB	<i>Rudi Matai</i> 16
Partij: Voorspoedig 2021 2022!	<i>John Tan</i> 18
Partijen: Ken uw klassieken	<i>CM Rachid Schrik</i> 20
Varia: Bezoek eens een museum: schaakschilderijen	<i>Henk Alberts</i> 22, 29, 37
Variant: Weggeefschaak (<i>theorie</i>)	<i>Johan Bosman</i> 23
Opgaven: Weggeefschaak (<i>zelf proberen</i>)	<i>Johan Bosman</i> 28
MaMi: Maandagmiddagschaak	<i>Martin van Staden</i> 29
Puzzel: Kerstrebus 2021	<i>Jan Blankespoor</i> 30
Varia: Joost Mostert slaat weer toe!	<i>Hans Meijer</i> 33
Varia: De sterkste schakers	<i>Sipke de Swart</i> 35
Ke8-b4: Ik ben u allen voorbijgestreefd	<i>Rudi Matai</i> 38
Analyse: [1] The perfect game	<i>Gerhard Eggink</i> 39
Niet slaan!: De laatste ronde ofwel sla niet!	<i>Jaap van den Berg</i> 41
Varia: Zwerven in het land van de schakers	<i>Henk Alberts</i> 42
Reis: Hotel Harkany	<i>Ton Morcus</i> 43
Analyse: [2] Lucas Schaak	<i>Stephan Kooiman</i> 46
Oude doos: Wie helpt mij dinsdag aan een punt?	<i>John Tan</i> 48
Opgaven: Oplossingen problemen	<i>redactie</i> 49
Agenda: Alle evenementen t/m april 2022	<i>bestuur</i> 50

Kerst? Lockdown? Vakantie? → Genoeg om op te lossen!

➤ Kort maar krachtig	<i>(redactie)</i> blz. 2
➤ Wit/zwart begint en wint	<i>(redactie)</i> blz. 12
➤ Opgaven weggeefschaak	<i>(Johan Bosman)</i> blz. 28
➤ Kerstrebus 2021	<i>(Jan Blankespoor)</i> blz. 30

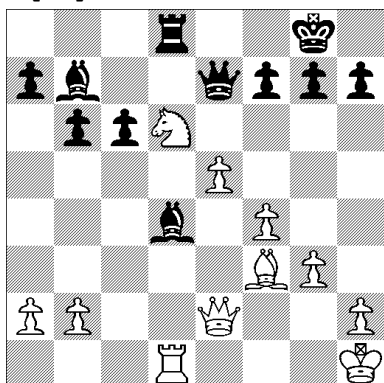
De Promoot van december 2016 telde 46 pagina's, waarbij de omslag als 2 pagina's was geteld (achterzijde en binnenkant-achter); de voorzijde en het colofon (binnenkant-voor) telden we niet mee. Op dezelfde manier tellend bevat de Promoot die u nu in handen heeft **50 pagina's**, en voor zover wij kunnen nagaan is dat een nieuw record. En dat werd mogelijk door een werkelijk zeer groot aantal bijdragen van onze auteurs, van wie sommigen zelfs twee stukken leverden! Allemaal hartelijk dank daarvoor, en vooral ook dank aan de "nieuwkomers" Johan Bosman, Stephan Kooiman, Ton Morcus en Sipke de Swart ("tweede debuut"), en die in dit nummer debutteren. En in navolging van wat bij Ajax gebruikelijk is: de debutanten scoren meteen bij hun eerste optreden! Vanwege deze record-dikte is de inhoudsopgave op pagina 1 een stuk langer dan gebruikelijk. En dat betekent dat de rubriek "Kort maar krachtig" die u normaliter op die pagina aantreft nu tussen de redactie en de voorzitter terecht is gekomen.

Prettige Kerst en veel leesplezier!

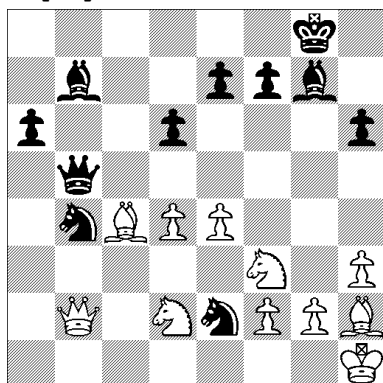
3 maal "kort maar krachtig"

oplossingen: → blz. 49

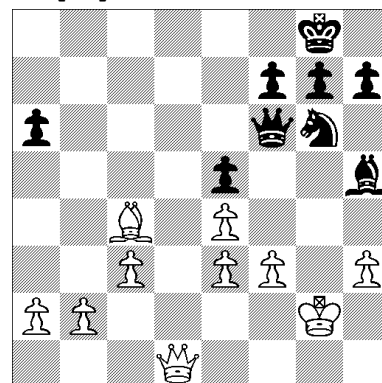
[A] zwart aan zet ●

[B] zwart aan zet ●

[C] zwart aan zet ●

Op het moment van schrijven bevinden we ons in de eerste weken van de avondlockdown. Eerlijk gezegd kwam die niet onverwacht. Hoewel steeds meer leden de weg weer wisten te vinden naar de Gondelkade, groeide tegelijk de vrees hoe lang het goed zou gaan. De eerste beperkingen konden we nog ondervangen, zoals de coronacheck vooraf aan de toegang tot de speelzaal. En met veel dank aan de mensen van het eetcafé Gondelkade bestond het rantsoen tijdens de clubavond uit meer dan brood en water. Echter de invoering van de avondlockdown betekende een abrupt einde van de interne competitie. Inmiddels zijn ook beide externe competities stil gelegd in afwachting van betere tijden. Gelukkig betekent dat niet dat het schaken bij Promotie stil komt te staan. Met dank opnieuw aan Rens Minnema kunnen we op lichess weer terecht. De eerste interne partijen zijn al weer gespeeld en we zijn ook weer welkom in de Bundesliga. Ook de vrijdagavond voor de jeugd speelt zich nu online af. Schaken doen onze jeugdleden ook via lichess. Hun lessen krijgen ze met Teams of Chessity. Het laat zien dat we een vitale club zijn met dank aan de vele vrijwilligers. En daar mogen we ons gelukkig mee prijzen. Veel dank aan ieder die zich hiervoor inzet.

Tot slot, we hopen dat de genomen maatregelen ertoe leiden dat we in 2022 zo snel mogelijk elkaar weer onder normale omstandigheden aan het schaakbord treffen.

Ik wens jullie en jullie dierbaren goede kerstdagen en een voorspoedig 2022.

<i>intern</i>	Helaas, we zitten toch weer thuis	<i>Maarten Wichhart</i>
----------------------	--	------------------------------------

De titel van mijn bijdrage uit het vorige clubblad had de titel: 'Hoera, de interne competitie leeft weer!'. Helaas heeft het winterseizoen het virus weer een handje geholpen, en zitten we weer veelal thuis. Schaken in de Gondelkade kan voorlopig niet meer, dus we zijn weer aangewezen op de online alternatieven. Gelukkig heeft Rens het hele boeltje weer netjes opgetuigd.

De eerste 11 ronden van de interne competitie zijn volgens plan afgewerkt. Erg fijn dat dat weer kon, en tegelijk jammer dat we weer genoodzaakt zijn te stoppen. Hopelijk kunnen we de strijd snel weer hervatten.

De tussenstand is erg spannend. Henk en Joost gaan samen aan kop, met Bernard op kleine achterstand op de 3^e plek. Daarachter zit nog een groepje op het vinkentouw. Rens, Rachid, Paul en Bert hebben ook al meer dan 100 punten weten te verzamelen. Ook voor promotie/degradatie is het spannend. Zodra mogelijk zullen we de 12^e en laatste ronde van de 1^e periode afwerken. Op de volgende pagina kunt u de volledige stand terugvinden.

Als ik deze letters op papier zet is het 7 december. Ironisch genoeg exact de dag dat de slotronde van periode 1 gespeeld had moeten worden. Dat gebeurde dus niet, maar hieronder wel een overzicht van alle bijzonderheden die op deze dag langskwamen.

Ten eerste is het de verjaardag van prinses Amalia. Zij is vandaag volwassen geworden en kan indien nodig de troon bestijgen.

Ajax speelt vandaag de 6e wedstrijd in de poulefase van de Champions League tegen Sporting. Waarom dit noemenswaardig is, ontgaat mij een beetje. Volgens mij heeft Ajax voorafgaand aan deze match al 15 punten, een doelsaldo van +13 en is al ruim groepswinnaar. Maar minstens één redacteur van dit blaadje vindt het erg belangrijk, dus in dit lijstje mag het niet missen.

De WK-match tussen Magnus Carlsen en Ian Nepomniachtchi is in volle gang. De eerste dagen leverde een serie remises op. Het leek een taai gevecht te gaan worden. Helaas is de spanning er wel vanaf nu. Carlsen wist deze week al 2 partijen met wit te winnen. Vandaag maakte Nepo het wel erg bont door met wit op de 27^e zet c5 te spelen. Ik ben er van overtuigd dat u deze tactische wending achter het bord wel had gevonden. Carlsen viel bijna van zijn stoel van verbazing, maar pakte het cadeau toch aan door c6 te spelen en de witte loper op b7 in te sluiten.

Op Lichess wordt vanavond de 2^e klassieke speelavond afgewerkt. Het is erg mooi dat deze partijen ook live te volgen zijn via de links op de website. De kwaliteit van het spel is ook veel beter dan zet 27 van Nepo. Het enige wat ontbreekt zijn is het live commentaar van Anish Giri en Judith Polgar. Niet te vergeten, vandaag werd ook bekend dat S10 ons gaat vertegenwoordigen op het Eurovisie songfestival! Geen idee wie het is, maar dat zal de komende maanden vast veranderen.

Bovenal is 7 december ook de deadline voor het inleveren van kopij voor het kerstnummer. En inmiddels is het 23.58 uur. Ik ga snel mailen naar Rob....

Fijne feestdagen toegewenst!

□

intern	Stand na de 11^e ronde (periode 1, ronde 11, 23 november 2021)	Maarten Wichhart
---------------	--	-------------------------

groep 1				
pos.	speler	punten	Elo	TPR
1	H. Noordhoek	144	1996	2144
2	J. Mostert	144	1943	2123
3	B. Bannink	126	2206	2197
4	R. Minnema	120	1828	2026
5	R. Schrik	117	2115	2158
6	P. van der Werve	114	1952	2001
7	H. Ouwens	102	1914	1944
8	M. Hettfleisch	96	1823	1845
9	M. Nepveu	96	1865	1829
10	J.W. Duijzer	96	2070	1924
11	A. de Waal	96	2147	2055
12	M. Wichhart	93	1985	1881
13	J. van den Berg	93	1733	1841
14	B. Albertus	90	1878	1818
15	J. Tan	90	1781	1908
16	S. de Jong	84	1858	1123
17	S. Kooiman	81	1735	1835
18	J. Sibbing	81	1864	1520
19	E. Guijt	72	1733	1842
20	J. Koster	69	1899	1736
21	J. Blankespoor	66	1916	1530

groep 2				
pos.	speler	punten	Elo	TPR
1	S. de Swart	100	1958	1851
2	R. Matai	88	1626	2237
3	T. Morcus	84	1840	1889
4	G. Eggink	82	1862	1948
5	J. Veldhuizen	80	1642	1725
6	B. van de Graaf	76	1703	1806
7	J. Bosman	68	1836	2142
8	H. Minnema	66	1737	1635
9	D. Brinkman	66	1573	1722
10	H. Boerkamp	62	1860	1702
11	R. de Vries	56	1392	1373
12	J. Vane	56	--	1426
13	J. de Roo	52	1343	1508
14	C. Schoon	50	1406	1505
15	P. Hijma	50	1465	1361
16	D. van Nies	50	1603	1456
17	G. Toxopeus	44	1580	962
18	F. Martens	42	1607	1311
19	B. Deurloo	36	--	903
20	D. Strikwerda	32	--	828

varia	Asterix en de griffioen [vervolg]	Henk Alberts
--------------	--	---------------------

In de vorige Promoot schreef ik over het 39e album van Asterix en Obelix, Asterix en de Griffioen, welk album in diezelfde week uitkwam als de oktober-Promoot. Dit album werd uitgebreid gepromoot met een heuse Gallische schaakpartij.

Helaas wordt er in het nieuwe album zelf niet geschaakt. In twee plaatje in de hut van de sjamaan lijken er wel schaakstukken op een tafel te staan, maar als je goed kijkt moet je toch toegeven dat dit slechts

Sarmaanse potten zijn. Onder het schild vertrouwelijk bleek de naam van de sjamaan 'Kankalopdine' verborgen te zijn. De Romeinen ontvoeren diens nichtje Kalasnikova, om via haar op zoek te kunnen gaan naar het mythisch wezen, de Griffioen. Vermoed wordt dat de naam van het nichtje Kalasnikova een persiflage is op de Killer Kalashnikov van Rachid Schrik (1. e4 c5, 2. Pf3 Pc6, 3. d4 cxd4, 4. Pxd4 e5).

□

extern	Een bliksemstart met abrupt einde	Maurice Hettfleisch
---------------	--	----------------------------

Na de seizoenstart van de externe competities kunnen we concluderen dat de Promotianen stonden te trappelen om weer te kunnen spelen: op K2 na zijn alle teams, inclusief de beker, nog ongeslagen! Nu moet ik er wel bij zeggen dat het voor de HSB-teams wat makkelijker is dan voor de KNSB-teams, aangezien de HSB-competitie nog maar één ronde oud is.

In de KNSB-competitie ligt K1 op koers: ze zijn nog ongeslagen. Wat daarbij mooi meegenomen is, is dat de concurrenten voor de titel onderling al wat punten bij elkaar hebben laten liggen. In het nieuwe jaar krijgt het eerste nog bijna het volledige linker rijtje tegenover zich, dus er staan nog veel pittige wedstrijden op het programma! In tegenstelling tot K1, speelt de strijd van K2 zich vooral in de onderste regionen af: elk punt is meegenomen. Met de overwinning tegen LSG en de 4-4 tegen VAS ligt K2 goed op schema om in de vierde klasse te blijven.

In de HSB-teams zijn alle teams dus nog ongeslagen. Vooral de knappe overwinning van het Bierteam op DSC 2, dat gemiddeld honderd ratingpunten sterker is: de eerste externe thuiswedstrijd op dinsdagavond leverde meteen veel spektakel op.

Door de huidige maatregelen zijn beide competities tijdelijk opgeschort. De KNSB heeft de wedstrijden van de vijfde ronde, die oorspronkelijk gepland stond op 18 december, verplaatst naar 21 mei. De HSB heeft laten weten de komende persconferentie af te wachten alvorens een keuze te maken over het vervolgen van de competitie.

extern	Uitslagen	redactie
---------------	------------------	-----------------

team	klasse	wedstrijd	uitslag	match-punten	bord-punten	positie
K1	KNSB 3 ^E	Promotie K1 - LSG 3 Botwinnik 1 - Promotie K1 Promotie K1 - De Amstel 1 ASC 1 - Promotie K1	7 - 1 3½ - 4½ 6 - 2 3 - 5	8 / 8 = 100 %	22½ / 32 = 70,3 %	1^e (van 10)
K2	KNSB 4F	Promotie K2 - Zuid oost United 1 LSG 5 - Promotie K2 Promotie K2 - VAS 3 A'dam Berserkers 1 - Promotie K2	2½ - 5½ 3 - 5 4 - 4 7½ - ½	3 / 8 = 37,5 %	12 / 32 = 37,5 %	5^e (van 9)
H1	HSB 1B	Haeghe Ooievaar 1 - Promotie H1	2½ - 5½	2 / 2 = 100 %	5½ / 8 = 68,8 %	3^e (van 6)
H2	HSB 1A	Promotie H2 - DSC 2	4½ - 3½	2 / 2 = 100 %	4½ / 8 = 56,3 %	2^e (van 6)
H3	HSB 3A	Voorburg 1 - Promotie H3	3½ - 4½	2 / 2 = 100 %	4½ / 8 = 56,3 %	2^e (van 6)
KNSB-beker		Oegstgeest '80 - Promotie	1 - 3	naar 2 ^e ronde		
HSB-beker		Promotie - Haeghe Ooievaar	2 - 2	snelschaken 3 - 1 naar kwartfinale		

partij	“Zo moest het nu altijd kunnen!”	Manuel Nepveu
---------------	---	--------------------------

De titel van dit stukje is niet erg origineel. Degenen die “de Koning” van Donner onder hun hoofdkussen hebben liggen, zoals onze onvolprezen Gerhard E., weten dat deze hartenkreet geslaakt werd door de grootmeester naar aanleiding van zijn partij tegen Trojanescu, Wageningen 1957. Maar origineel of niet, deze gedachte moet alle schakers bekend voorkomen.

Helaas, meestal is er geen reden om deze kreet van intense tevredenheid te slaken. Velen van ons hebben notatieboekjes vol met ***-partijen, die er stevig aan herinneren hoe feilbaar we zijn. Proberen we onze persoonlijke Nachtwacht te schilderen, laten we er op enig moment een pot verf overheen donderen. Zoiets dus. Ik bewaar dus geen boekjes. Te pijnlijk. Ik bewaar uitsluitend de partijen die op mijn niveau te pruimen zijn. Correctie: ... die ik op mijn niveau te pruimen vind.

De nu volgende partij werd gespeeld onder ‘gemoedelijke’ omstandigheden op mijn werkkamer van het Radioastronomisch Instituut in Bonn. Mijn tegenstander werkte op het aanpalende Max Planck Instituut, waar hij zich onledig hield met de waarnemingen die hij deed met de radiotelescoop te Effelsberg - overigens een juweeltje van ingenieurskunst. Christian zat op een schaakclub. Eens in de week, ergens in de late middag schaakten we onder werktijd. Een keer zelfs onder het toezicht van de hoogleraar-directeur van het instituut, die een dergelijke ‘Frechheit’ totaal geen probleem vond, Wolfgang Priester was een liberale chef. Geen klok, half-aftandse stukken en half-ongemakkelijk zittend aan de hoek van mijn werktafel. Wat ik me herinner is dat ik indertijd met een onbekommerdheid speelde die ik al lang geleden ben kwijtgeraakt. Wat ik van de openingen wist had ik misschien wel met een lodderoog opgepikt uit een krantenartikel. Lang niet alles kwam via intensieve studie in mijn hoofdje terecht. Uitzondering: juist ja, en die opening speel ik nog steeds.

MN – Christian Henkel, Bonn 14-3-1980

Nimzo-Indisch

1. d4 Pf6, 2. c4 e6, 3. Pc3 Lb4, 4. e3 d5, 5. Pf3 c5, 6. Ld3 0-0, 7. a3 Lxc3+, 8. bxc3 cxd4

Dit is zo’n zet die niet de beste is, maar Zwart zeker niet in de afgrond stort.

9. cxd4 b6, 10. 0-0 Lb7, 11. a4 Pc6, 12. La3 Te8, 13. De2 Dc7, 14. cxd5 Pxd5, 15. Dc2 g6?!

Deze zet heeft niet Fritz’ voorkeur. Dat blijkt terecht. Maar om dat te zien had Zwart wel even met enige fantasie in de toekomst moeten kijken

16. Tfc1 a6, 17. Pe5 Tec8, 18. De2 Beter Db1! met een duidelijke plus.

18. ... Dd8, 19. Pxc6 Txc6, 20. Txc6 Lxc6, 21. Lxa6

21. ... Lxa4

Jammer voor Zwart? Er zit hier namelijk iets in de stelling dat ik pas ontdekte toen ik deze partij zo’n slordige twintig jaar later aan het strenge oordeel van heer Fritz onderwierp. Ik vermoed dat iemand van (G of I)M-sterkte het ook tijdens de partij wel ziet. Kijkt u zelf eens eventjes naar het bijgeleverde diagram. Ik verklap op deze plek nog niets, maar aan het eind van dit stukje staat het antwoord.

22. Dc4 Dd7, 23. Lb2 Lc6, 24. e4 Pc7, 25. d5

Typisch zo'n zet die je doet zonder je eerst helemaal suf te piekeren. Of mijn geheugen na veertig jaar nog erg betrouwbaar is valt te betwijfelen, maar ik meen me te herinneren dat deze zet vrijwel uit het losse polsje werd gespeeld.

25. ... exd5, 26. Dd4 Kf8?

En hier gaat het dan echt verkeerd. Met 26. ... f6 += wordt het nog heel spannend, zoals u met uw elektronische hulpje kunt bekijken. Na de tekstzet doen alle witte stukken enthousiast mee in het ombrengen van Zijne Koninklijke Zwartheid. (En onderwijl brullen in mijn bolletje de Rolling Stones iets over 'onder de duim houden'.)

27. Dh8+ Ke7, 28. La3+ Ke6, 29. exd5+ Dxd5, 30. Te1+ Kf5, 31. Ld3+! Dxd3, 32. De5+ Kg4, 33. h3+ Kh4, 34. Le7+ 1-0

Met alle onvolkomenheden is dit toch een partij waaraan ik met plezier terug denk. Zo zou het inderdaad altijd moeten kunnen.

O ja, u hebt nog wat tegoed. Op zet 21 kan Zwart, als hij wil, remiseren met 21. ... Pf4! Na slaan op f4 volgt 22. ... Dd5 en zoals u kunt nagaan is de ontstane batterij volkomen voldoende voor remise.

<i>clubloos</i>	Van Porno naar Echte Liefde	<i>Jan Willem Duijzer</i>
------------------------	------------------------------------	--------------------------------------

Op een zondagmiddag in november vindt op Texel, in hotel De Kastanjeboom, een schaaktoernooi plaats. Het "Chessnut Toernooi", hoe kan het ook anders. Tot zover niets bijzonders. Maar nu komt het. Het toernooi kent als deelnemers louter 'clubloze' schakers. Ik gebruik die lelijke uitdrukking, omdat het begrip 'huisschakers' op hen niet van toepassing is. Ze schaken thuis helemaal niet. Ze doen het juist onderweg. In het openbaar vervoer, in de collegezaal of als ze even een momentje rust hebben op het werk. Van de negen deelnemers aan het toernooi zijn er vier werkzaam in de horeca. Ze hebben allemaal een schaak-app op hun smartphone. Misschien ligt er bij enkelen thuis nog een schaakbord, maar zeker is dat niet. In de Coronaperiode heeft het gebruik van hun schaak-app een flinke 'boost' gekregen, als ik dat woord ook eens op die manier mag gebruiken.

Het toernooitje vinden ze leuk. Op uitnodiging van schaakvereniging En Passant, die borden, stukken en klokken beschikbaar stelt, zijn er een paar deelnemers die de clubavond een keer komen bezoeken. Of ze echt clubleden worden is nog maar de vraag. Maar dat het Chessnut Toernooi een vervolg krijgt is zeker.

De partner van een goede vriendin van ons is op een vergelijkbare manier aan het schaken. Hij speelt contrabas en is net met pensioen na vele jaren bij het Rotterdams Philharmonisch te hebben gespeeld. Op zijn verjaardag geef ik hem het opgavenboek van stap vier van de methode van Cor van Wijgerden. Het zijn interessante en gevarieerde opgaven van een redelijk pittig niveau. Hij kan er niet goed mee uit de voeten. De opgaven hebben voor hem een te open karakter (wit wint of zwart wint; en dat kan op allerlei manieren). Hij is gewend aan de precieze, gesloten schaakpuzzeltjes op zijn smartphone. Mat in 2, dat soort dingen.

Ik bedenk hoe we de 'clubloze' schakers zoals ik die hierboven beschrijf zouden kunnen interesseren voor onze schaakclubs. Het kan natuurlijk werken om ze te laten kennismaken met de gezelligheid van

het clubleven, met wedstrijden tegen spelers van vlees en bloed, met competitie. Maar zo aantrekkelijk zijn onze clubs nu ook weer niet. En die fysieke competitie gaat de laatste twee jaar meer niet door dan wel. Is er een andere manier?

Ja. Die is er. Ik denk dat we moeten proberen om ze de liefde voor het schaakspel te laten ontdekken. Wat ze doen, soms al jaren, is niet meer dan porno. 'One-night-stands' op zijn best. We denken dat ze al gewonnen zijn voor het schaakspel, maar dat is helemaal niet zo. Clubloze schaakapp-verslaafden zijn gewoon porno-liefhebbers. En als we niet uitkijken worden wij dat ook. Daarom wil die bassist niet aan stap vier beginnen. Hij heeft de liefde voor het spel nog niet ontdekt. Het geluk van echte liefde. Hij is verslaafd aan zijn app-porno.

Hoe kunnen we die clubloze en andere schakers helpen om die liefde te ontdekken? Ik geef een paar suggesties:

1. Leer ze de kunst van het veroveren. Echte liefde ligt niet op straat. Die moet je veroveren. Ik heb eens een hele zomervakantie gepuzzeld op een opgavenboek van stap zes. Het was in de zomer van 2000, ergens op een Zuid-Franse camping. Mijn vrouw las ondertussen alle delen van Het Bureau. Daar heb ik de liefde voor het schaken teruggevonden. Sommige opgaven waren vrij simpel en loste ik in minuten op, maar over sommige opgaven heb ik uren of dagen gedaan. Dat is veroveren. Dat is liefde. En daar beleef je echt plezier aan. Ik kan het gevoel nu, 21 jaar later, nog naar boven halen. We moeten die beginnende schakers gewoon eens laten voelen hoe leuk het is om een complex schaak-probleem helemaal zelf op te lossen. Of ze laten zien dat de oplossing niet altijd één zet is, maar soms een hele secure eindspelvoering of zelfs een hele partij-strategie.
2. Laat ze pure schoonheid ontdekken. Er zijn schakers, ik zal geen namen noemen, die het heerlijk vinden om steeds op dezelfde manier te winnen. Liefst zelfs nog door een kopie te spelen van een partij die ze op internet hebben gevonden. Daar zijn ze dan trots op. Ik beschouw deze schakers als herdersmat-najagers. Het zijn liefhebbers van de missionaris-positie. Een andere kennen ze niet. Ik pleit voor variatie. Schaken is mooier dan boter, kaas en eieren. Die schoonheid moeten we veel meer tonen. Niet op een elitaire manier, voor een groepje van experts, maar toegankelijk en communicatief. Laten we de tien mooiste schaakmomenten van de afgelopen week maar eens op onze site publiceren in plaats van wie er allemaal won van wie.
3. Wijd ze in in de grote mysteries van het schaakspel. Schaken is behalve een spel ook een mysterie met bijzondere vaardigheden en rituelen. Beginnende schakers moet je kennis laten maken met die rituelen. Matgeven met loper en paard. De techniek van het pionnen-eindspel. Klassieke partijen. Bijzondere verhalen uit de schaaksport. Fischer en Spasski. Erwtensoeper bij Tata Steel Chess in IJmuiden. Dat soort dingen.
4. Oefen ze in het plezier van gezamenlijk genot. Schaken is plezier voor twee. Een tegenstander is op de eerste plaats een vriend. Je probeert die vriend natuurlijk onder alle omstandigheden te verslaan, ook als hij zielig of depressief is, maar hij blijft wel je vriend. Je haalt koffie voor hem, je verdraagt zijn slechte gewoonten en je prijst hem na afloop. Als hij enorm ontdaan is door zijn gemiste kansen haal je een biertje voor hem en begeleid je hem naar de bushalte. Dat soort dingen. Ook dat is echte liefde.

Wat ik wil zeggen: porno-schaken is geen goed idee. Ontdek de liefde. Kom naar de club.

Goede Kerstdagen!

□

<i>historie</i>	De Zoetermeerse Denksport- kampioenschappen 1979-'93	Hans Meijer
-----------------	---	------------------------

Van 1979 tot en met 1993 organiseerde de Zoetermeerse Sportraad vijftien keer de Zoetermeerse denksportkampioenschappen. Aan deze eendaagse wedstrijd namen elke keer zo'n tweehonderdvijftig bridgers, veertig schakers, twintig dammers en tien go-spelers deel. De locatie waarop deze kampioenschappen plaatsvond wisselde in de loop der jaren. Ik herinner mij dat ik naar de IBM vestiging in de wijk Driemanspolder, het Prins Willem-Alexander Centrum en het Ministerie van Onderwijs toog maar in de beginjaren bood ook het Wijkcentrum Meerzicht enkele keren onderdak.

Hieronder het overzicht van de schakers die de eerste drie plaatsen in de eindrangschikking bezetten. Dit overzicht is tot stand gekomen aan de hand van de archieven van Jan Blankespoor en mijzelf, clubbladen en Bernard Bannink die de uitslag van het jaar 1987 terugvond in een krantje dat in 2014 uitgegeven werd ter gelegenheid van de 50ste verjaardag van Wim de Kok.

de Zoetermeerse denksportkampioenschappen schaken					
#	de Promoot	jaar	1 ^e	2 ^e	3 ^e
1	27-5	1979	Nico Vromans	Frans Cayaux	Frits Hoorweg
2	28-4	1980	Willem Broekman	Jan Kalkwijk	Frans Cayaux
3	29-4	1981	Henk Luitjes	Frans Cayaux	Jan Blankespoor
4	30-4	1982	Cees Toonen	Wim de Kok	Frits Hoorweg
5	31-4	1983	Wim de Kok	Jan Blankespoor	Willem Broekman
6		1984	Jaap Bij de Vaate	Willem Broekman	Wim de Kok
7	33-4	1985	Wim de Kok	Bernard Bannink	Willem Broekman
8		1986	Wim de Kok	Jaap Bij de Vaate	Joost Mostert
9		1987	Wim de Kok	Frits Hoorweg	Henk Noordhoek
10	36-3	1988	Niels Bos	Jaap Bij de Vaate	Gerhard Eggink
11		1989	Willem Broekman	Henk Noordhoek	Bernard Bannink
12	38-3	1990	Hans Meijer	Sjaak Sibbing	Willem Broekman
13	39-3	1991	Henk Noordhoek	Bernard Bannink	Sjaak Sibbing
14	40-4	1992	Joost Mostert	Frank de Hoog	Jaap Bij de Vaate
15	41-4	1993	Sjaak Sibbing	Bernard Bannink	Laurens Smaal

We zien dat de schaker die ver boven de rest uittorende Wim de Kok (4; 1; 1) was, met Willem Broekman (2; 1; 3) een goede tweede. Op de derde plaats treffen we ex aequo Jaap Bij de Vaate (1; 1; 1) en Sjaak Sibbing (1; 1; 1). Hiernaast een door Willem Broekman gemaakte foto met Wim de Kok links en Robby Kevlishvili rechts. Wim kunnen we beschouwen als de voorganger van Robby en het is jammer dat hij eind jaren tachtig met schaken stopte.

□

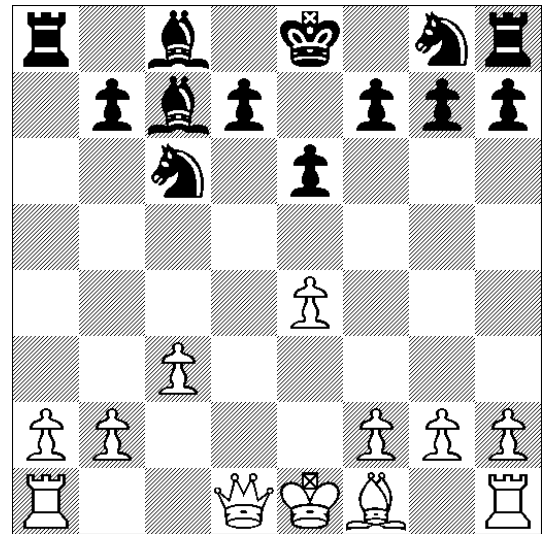
partijen	Drie stukken tegen een dame	FM Bernard Bannink
-----------------	------------------------------------	---------------------------

In de moderne Taimanov-variant van het Siciliaans heb je een variant waar je met zwart je dame moet offeren tegen drie stukken.

1. e4 c5, 2. Pf3 e6, 3. d4 cxd4, 4. Pxd4 Pc6, 5. Pc3 Dc7,
6. Pdb5 Db8, 7. Le3 a6, 8. Lb6 (wit kan ook Pd4 spelen wat op de gewone Taimanov lijkt) axb5, 9. Pxb5 Lb4+,
10. c3 La5, 11. Pc7+ Dxc7, 12. Lxc7 Lxc7. →

Na Le3 tot en met zet 12 is dit redelijk geforceerd. Dit systeem is onder andere gespeeld door oud-wereldkampioen Ponomarev.

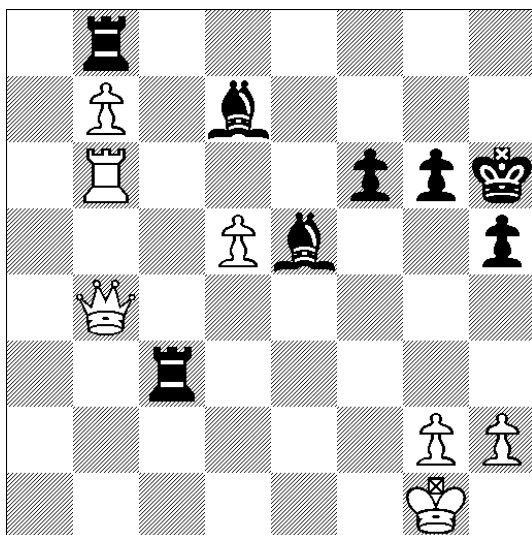
Ik heb tot nu toe in serieuze partijen dit 2 keer mogen spelen. Voor het eerst in 2010 tegen Erik Hennink en begin 2020 vlak voor de coronacrisis tegen Tomas Segerberg. Het is gelijk scherp en je moet alert zijn. De eerste partij geeft een beeld van wisselende kansen. De tweede is meer regelmatig van mijn kant.

[1] Erik Hennink – Bernard Bannink, intern, 5 mei 2010

Zet 1 t/m 12: zie bovenstaande inleiding.

13. Dg4 Kf8 de meest gespeelde zet (13. ... g6 is het alternatief)
14. Lc4? (Lb5 is beter) **d5**, **15. Ld3 Pf6**, **16. De2 Ld7**, **17. 0-0 h5**
18. a4 d4? (18...h4! en zwart staat beter)
19. cxd4 Pxd4, **20. Dd2 La5?** (beter is Kg8=)
21. b4 Lb6 beter is 21. ... Ld8!?, 22. Df4 Pc6 en wit staat iets beter
22. a5 La7, **23. Df4??** een blunder; beter is 23. b5 Lc5, 24. Tfc1
23. ... Lb8 nu staat het bijna gelijk
24. Dg5 [24. e5 Pc6, 25. b5 Pxe5 (25. ... Lxe5?, 26. Dg5 Lxa1, 27. bxc6 Lxc6, 28. Txa1+)]
24. ... e5, **25. a6** [25. b5 Ld6, (25. ... Pxb5, 26. Tfb1 Pd4, 27. Txb7)]
25. ... bxa6=, **26. Lxa6** wit heeft een nieuwe gepasseerde pion: b4; zwart heeft een actieve stelling [26. Txa6 Txa6, 27. Lxa6 h4=]
26. ... Ld6 zwart dreigt met materiaalwinst: Lxb4
27. Lc4 zwart heeft een zeer actieve stelling [27. Ld3 Tb8=]
27. ... Tc8, **28. Ld5??** (Tfc1!? is beter)
28. ... Th6, **29. De3** [29. Ta8!? Pf3+! nu heeft zwart de beste mogelijkheden. 30. gxf3]
29. ... Pc2, **30. Db6** [30. Db3 Pxd5, 31. Dxd5 Pxa1, 32. Txa1+]
30. ... Pxd5, **31. exd5 Pxa1**, **32. Txa1 Ke7** [32. ... Tb8!?, 33. Da7 Le8, 34. Tb1+]
33. De3 f6, **34. Tb1** [34. f4 Lxb4, 35. Dg3 Kf7, 36. fxe5 fxe5, 37. Dxe5 Kg8+]
34. ... Tb8 [34. ... Lf5, 35. Ta1 Lxb4, 36. Dg3+]
35. f4 Thh8 [35. ... Kf8, 36. Da7 Le8, 37. Tc1 exf4, 38. Tc6]
36. fxe5 Lxe5, **37. b5 Thc8** [37. ... Txb5? wordt eenvoudig weerlegd: 38. Txb5 Lxb5, 39. Dc5+ Kf7, 40. Dxb5+]
38. b6 Tc3, **39. De4**
39. ... Kf7, **40. b7 g6**, **41. Tb6 Kg7** [41. ... Tc1+ leidt nog sneller tot winst: 42. Kf2 Lxh2, 43. Db4+]
42. Db4 Kh6 [42. ... Tc1+, 43. Kf2 Tc2+, 44. Kf1 Kf7+]

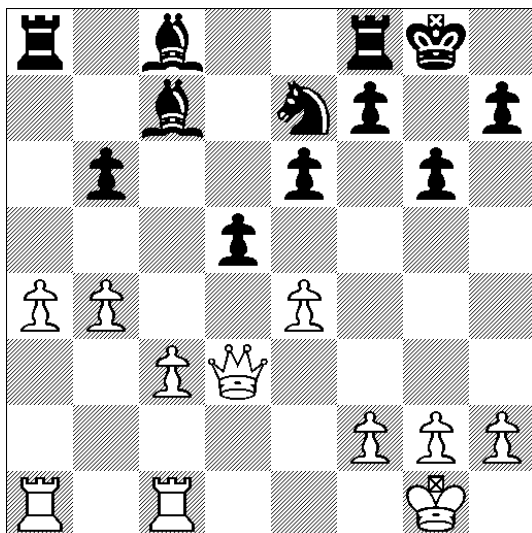
43. Txf6?? een foute combinatie in een verloren stelling [43. h3 Lf5, 44. h4—+]

43. ... Lxf6—+, 44. Df4+ Lg5, 45. Dxb8 Le3+ 0-1
[46. Kf1 Lb5+, 47. Ke1 Tc1#]

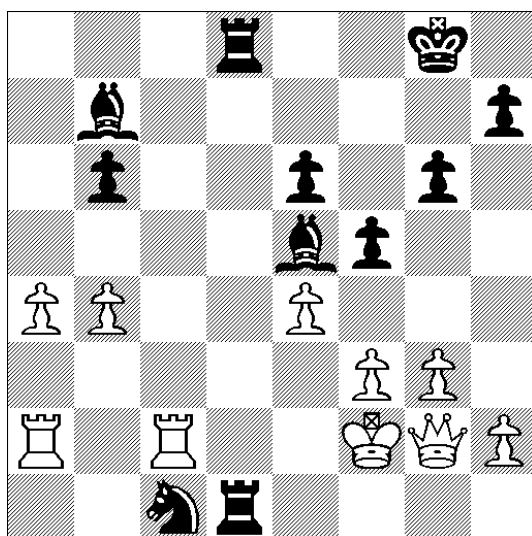
[2] Tomas Segerberg – Bernard Bannink, Promotie - Novelty Destroyers, 4 maart 2020

Zet 1 t/m 12: zie bovenstaande inleiding.

13. Dg4 g6, 14. Ld3 Pe5, 15. De2 Pxd3+, 16. Dxd3 Pe7, 17. 0–0 0–0, 18. a4 d5, 19. b4 b6, 20. Tfc1

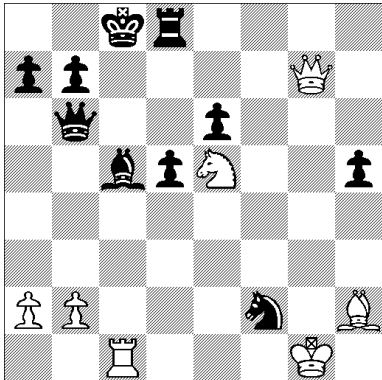
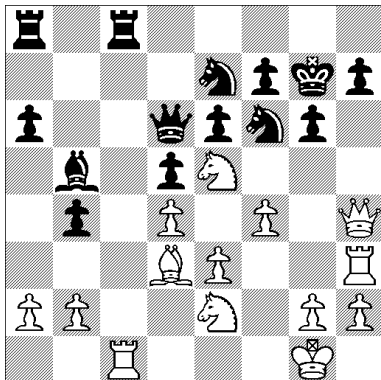
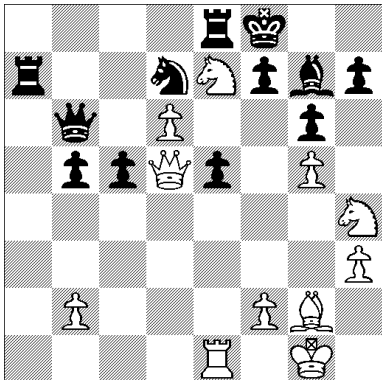
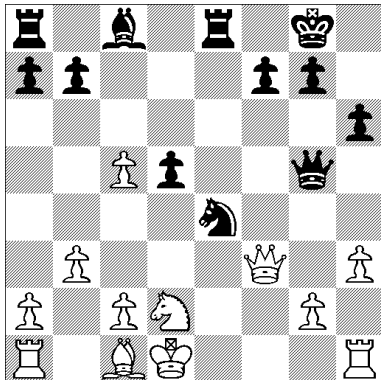
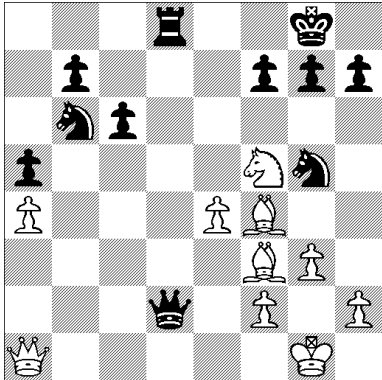
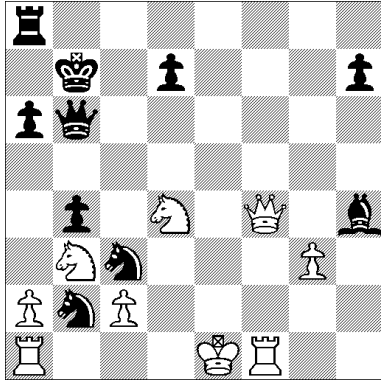
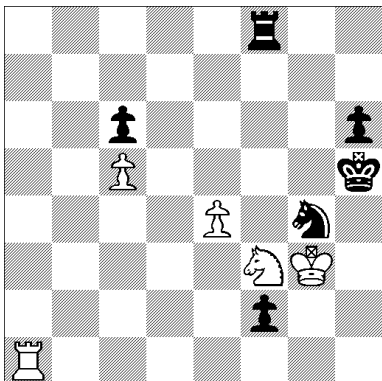
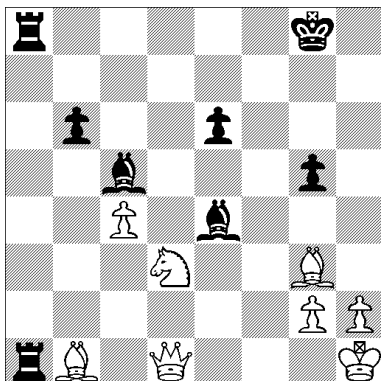
[20. c4 Le5, 21. Ta3 Ld6, 22. Dd2 Td8, 23. Td1 dxc4, 24. Dxd6 Txd6, 25. Txd6 b5, 26. a5 Ta6, 27. Tb6 Kg7, 28. Txb5 Tc6, 29. Tc3 La6, 30. Tb8 Td6, 31. Kf1 1–0; Munguntuul,B (2261) - Lkhagva,J (2213), Ulaanbaatar 2009; je ziet hoe ver de varianten gespeeld zijn]
20. ... Lb7, 21. c4 Le5, 22. Ta2? [22. Tab1!? moet onderzocht worden. 22. ... dxc4, 23. Dxc4=]
22. ... Pc6, 23. Db1 dxc4, 24. Txc4 Tfd8, 25. f3 Td7, 26. g3 (beheerst f4) Tad8, 27. Dc2? (beter is 27. Kg2!?)
27. ... Pd4—+, 28. Df2 f5, 29. Dg2??
(beter is 29. De3 fxe4, 30. fxe4—+)
29. ... Pb3, 30. Tcc2 [30. De2 biedt nog een hele kleine kans; 30. ... Td1+, 31. Kf2—+]
30. ... Td1+, 31. Kf2 Pc1!

dwingt wit de toren te geven, maar wit kiest voor
32. Dh3?
[32. Txc1 verliest ook: 32. ... Txc1, 33. Dh3 Ld4+, 34. Ke2—+]
32. ... Ld4+, 33. Kg2 Tg1# 0–1

□

opgaven	Wit/zwart speelt en wint	redactie
---------	--------------------------	----------

	<u>stelling 1</u> wit aan zet ○		<u>stelling 2</u> wit aan zet ○
	<u>stelling 3</u> wit aan zet ○		<u>stelling 4</u> zwart aan zet ●
	<u>stelling 5</u> zwart aan zet ●		<u>stelling 6</u> zwart aan zet ●
	<u>stelling 7</u> zwart aan zet ●		<u>stelling 8</u> zwart aan zet ●
[bron: Hans Ree, NRC]		oplossingen: → blz. 49	

partij	We gaan weer naar Sitges	Harrie Boerkamp
---------------	---------------------------------	------------------------

Het is inmiddels alweer twee jaar geleden dat we ons ergens in het buitenland konden uitleven op het schaakbord. Nu zijn we het zat. Over twee weken gaan we weer naar Sitges, een badplaats dertig kilometer onder Barcelona. Daar is het in december nog gewoon 16 graden. En het virus schijnen ze daar vrijwel uitgeroeid te hebben, omdat de Spanjaarden gewoon wel allemaal dankbaar gebruik maken van het vaccin. Rutte wil graag dat we de komende tijd zo weinig mogelijk contact maken met de medemens, dus wat kun je dan beter doen dan de wijk nemen naar het buitenland? Om close contact te mijden gaan we niet met het vliegtuig maar met de auto. Het is inclusief rookpauzes zo'n twintig uur rijden, dus het is voor Rens even doorzetten. Ik heb helaas geen rijbewijs, mijn functie is hem wakker te houden met interessante kletspraatjes.

In december 2019 waren we daar ook en als vakantie was het geweldig. Qua schaakresultaat was het wat minder, om niet te zeggen een koude douche. We speelden in de B-groep en die was overspoeld met kinderen, vooral uit India. Ik haalde een minimale plusscore tegen gemiddeld 1558, ja lach maar. Reken maar dat een Indiase jongeman met een rating van 1419, die voor het eerst in het buitenland speelt, een heel andere tegenstander is dan een vriendelijke materiaalcommissaris in groep II van onze interne.

Ik ben toen 60 ratingpunten kwijtgeraakt en u begrijpt, die wil ik terug gaan halen. Rens deed het beter, ook hij scoorde +1 maar tegen betere tegenstanders, hij verloor 20 punten. Ook de vijf andere Nederlanders, allemaal flink ouder dan het gemiddelde in de groep, raakten karrenvrachten punten kwijt.

En toch hebben we er weer zin in, enig masochisme kan ons niet worden ontzegd. Om mezelf alvast in de stemming te brengen laat ik een potje van toen zien. Het is één van mijn heftigste nederlagen ooit.

Victor Jimenez Molina (1665) – Harrie Boerkamp (1863)

Sunway Sitges B, 15 december 2019

1. Pf3 Pc6, 2. e4 e5, 3. Lb5 f5? 3. ... a6 [0.10]

4. Pc3 fxe4, 5. Pxe4 d5 0.82 hij gaat fijn, maar zo speel ik dat nu eenmaal

6. Pxe5 dat viel me mee voor iemand van 1650 die gezien zijn openingszet nooit het Jänisch tegenspeelt

6. ... dxe4, 7. Dh5+? [-0.06] huh, wat gebeurt hier? Ik was even de kluts kwijt. Het is een logische zet, maar ik heb 'm in tientallen partijen nog nooit tegen me gehad. Hij gaat me gewoon slopen. Maar het was toch nog theorie? Ik was dus even vergeten dat ik wel al een stuk voor sta. 7. Pxc6 [0.81] is de hoofdvariant

7. ... g6, 8. Pxc6

8. ... Pf6? [0.58] nee, niet deze! Ik had 8. ... hxc6 moeten doen met 9. Dxh8 Le6, 10. De5 Dd5 [-0.14]

9. Lxc6+? [0.28] beter is 9. De5+ Kf7, 10. Pxc6 Kg8, 11. Lxc6 bxc6 [0.63]

9. ... bxc6, 10. De5+ Kf7? [0.63] dit laat twee tempi liggen. Liever 10. ... Kd7!, 11. Pxc6 Ld6, 12. Dc3 Dxh8 [0.28]

11. Pxc6 Kg8, 12. g4? [-0.71] ik begon er meteen weer in te geloven; het verhindert 12. ... Kxh8 en op 12. ... Pxc6 volgt 13. Tg1, maar het gooit alles open terwijl alleen zijn dame ontwikkeld is. De beste manier om verder te gaan was 12. b3 Lg7, 13. Lb2 [0.67]

12. ... Dd6

13. Dc3? [-1.49] dit speelde hij snel, mogelijk omdat hij dit als antwoord op 12. ... Ld6 gepland had. De zwarte dame beheerst ineens de scene, e4 staat niet meer in, zwart staat fantastisch. Dameruil was beter geweest. 13. Dxd6 cxd6, 14. h3 Lg7, 15. Tb1 Lxh8, 16. b3 [-0.24]

13. ... Lg7, 14. g5? hij wil niet toegeven dat zijn opzet mislukt is **14. ... Pg4, 15. Dc4+?** [-4.57] toe maar, de laatste twee zwarte stukken komen er ook nog bij. Beter 15. Dg3 en 0-0.

15. ... Le6, 16. Dxe4? [-11.30] en nu is het echt helemaal totaal uit.

16. ... Ld5 [-6.16] natuurlijk wint dit ook, maar als ik het paard toch weggeef kan ik dat toch beter op f2 doen? Ik heb er nota bene 12 minuten over na zitten denken. Mijn redenering: ik sta straks een loper voor tegen drie pionnen, ik kan ... Te8+ nog doen en ik sta dan positioneel zo superieur dat het pijn doet aan de ogen. Toch liever 16. ... Pxf2, 17. Kxf2 Tf8+, 18. Ke2 Ld5, 19. De3 Lxh1

17. Dxc4 Lxh1? [-1.75] maar dit is echt van god los. Ik wilde heel superieur eerst die toren pakken en 'm dan mat gaan zetten. Snel gespeeld, want ik had al zo lang nagedacht in een stelling die belachelijk uit was. Ik was gewoon d3 en Le3 vergeten!

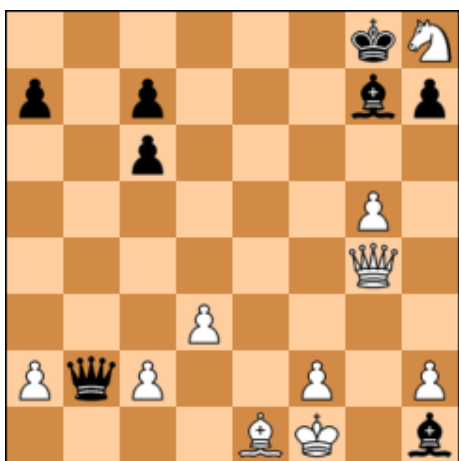
Ik had natuurlijk 17. ... Te8+ [-9.28] moeten doen. Gezien, en ook 18. ... De5 erachteraan, maar ik dacht dat het wel een zet kon wachten.

18. d3 Te8+, 19. Kf1 De5? [-0.23] ik besef dat de stelling me ontglipt is en probeer nu een paar dame-vleugelpionnen mee te graaien. Maar juist daarmee geef ik de winst weg. Wat een treurnis.

Na 19. ... Dxb2 had ik nog op winst gestaan.

20. Ld2 Dxb2, 21. Te1! natuurlijk. Ik schrok, ik dacht dat 21. Tc1 moest. Plots doemt na torenruil De6+ op met ik dacht stukwinst na ... Kxh8, De8+. Ik zag niet dat dat patroontje zelfs mat is.

21. ... Txe1+, 22. Lxe1 ik heb nog steeds een stuk meer tegen een pion, maar 22. ... Kxh8 kan nog even niet wegens 23. Dc8+ en 22. ... Lxh8, 23. De6+ zal wel eeuwig schaak zijn. Ik overwoog even 22. ... De5 maar zag toen in een flits dat 22 ... Ld5 alles prachtig oplost en die speelde ik direct. Toen ik wegliep besepte ik dat ik iets vreselijks had gedaan.

22. ... Ld5? [1.51] nu ben ik zelfs in groot verliesgevaar.

Op 22. ... De5 had hij 23. Lc3 kunnen doen, geen seconde aan gedacht. Na 22. ... Lxh8, 23. De6+ Kg7, 24. De7+ Kg6, 25. De6+ Kg7 is het inderdaad eeuwig schaak

23. c4 natuurlijk

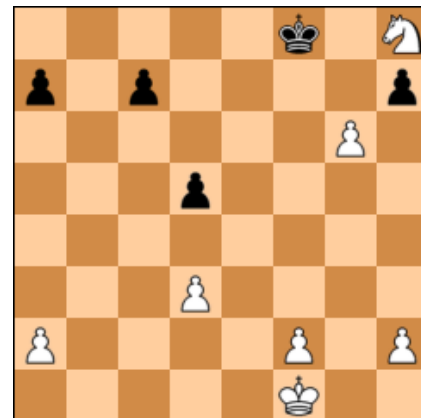
23. ... De5? [3.16] na zoveel ellende kon ik in zes minuten niet meer produceren dan dit. Na 23. ... Dc2, 24. cxd5 Dxd3+,

25. Kg1 Dxd5, 26. Dc8+ Lf8 had ik nog een klein kansje gehad

24. cxd5 cxd5? ik ben verbijzeld

25. Dc8+ Lf8, 26. Lb4 o ja, niet gezien
 26. ... Df4, 27. Dxf8+ Dxf8, 28. Lxf8 de koning mag kiezen
 28. ... Kxf8, 29.g6 en het paard, dat al 18 zetten als dood
 hout in de hoek staat, komt vrij. Het maakte niet meer uit,
 wit had het pionneneindspel ook gewonnen. 1–0

□

varia	De gesplitste stukjesschrijver	Manuel Nepveu
--------------	---------------------------------------	--------------------------

Zit je rustig achter je computer (waarom eigenlijk niet ervóór?), komt er een mailtje van de redactie van de Promoot. Of je nóg een bijdrage hebt voor de komende editie. Ik zie het helemaal voor me: het duo Alberts / de Vries in pure paniek. Het blad gaat veuls te dun worden. Weet je wat? Misschien heeft die gepensioneerde met veel te veel vrije tijd nog wel een ideetje. Niet geschoten is altijd mis.

Ja ja. In de tijd dat ik samen met onze Boliviaanse Hansepans de redactie deed waren we eigenlijk wel verplicht om zelf het nodige te schrijven. Kijkt u de oude Promoten er maar eens op na. Ik had het idee dat het allemaal vanzelf ging. Ik vond en vind schrijven leuk en dat helpt. Ik herinner me hoe ik op de middelbare school bij Nederlands de opdracht kreeg om een ‘sfeerstukje’ te schrijven van heel weinig regels. Ik koos voor de aanblik van het slagveld na de slag bij Sedan (1/2 september 1870). Ik zag allerlei paarden voor me waar de darmen uit kwamen en dat heb ik kernachtig beschreven. Hoezo morbide? Maar goed, terug naar de realiteit. Het ging dus vanzelf. Maar omdat ik iets geacht word te schrijven voor het clubblad en ook nog als columnist voor een breder publiek (schaaksite.nl), moest ik mezelf mentaal in tweeën splitsen. Enigszins technische stukjes in het clubblad, meer badinerend spul, historiek en algemeen menselijk drama voor de columns. U ziet, er is over nagedacht: de gesplitste stukjesschrijver.

Welnu, mijn eigen partijen bieden wat mogelijkheden en laatst nog was er die schitterende partij tussen Carlsen en Fedoseev. Daarvan vond ik dat u er kennis van moest nemen, voor het geval dat e.e.a. langs u heen was gegaan. Kortom, schrijven voor het clubblad gaat vrij snel en gemakkelijk. Bovendien bestaat er *in principe* in een blaadje van het “ons kent ons”-type de mogelijkheid om een clubgenoot voor rotte vis uit te maken, zodat die je gaat uitdagen voor een match. Zowel in mijn Groningse als mijn Zoetermeerse periode is dit daadwerkelijk een keer gelukt. Namen noemen we even niet.

Als ik de columns van relatieve nieuwkomers zie dan valt me op dat zij hun fantasie onbekommerd vrij baan geven. Rudi met zijn banaan in de supermarkt, Gerhard die iets heeft met Griekse schakers (hoe bestaat het, ik niet!) en die al zijn collega’s in een orgie van schaakevenementen wil betrekken. Jan Willem is duidelijk serieuzer. Hans is zelfs bloedserieus. Zijn gevoel voor schoonheid in de compositie getuigt daarvan en zijn onmiskenbare getallenfetisjisme zo mogelijk nog meer. En dan ik. Ik heb het over van alles en nog wat. Wederwaardigheden uit een ver verleden en recent. En soms lijken twee totaal verschillende gebeurtenissen iets gemeenschappelijks te hebben. Zoals in de column “Eenzaamheid” van 23 april 2011, een van mijn betere. Maar het is niet zo dat ik de onderwerpen op de plank heb liggen. Ik moet “iets” op het oog hebben en dat kost meestal even. Als ik mij dan achter de computer zet volgt de rest vanzelf. Tot nu toe dan. Of zoals mijn huisarts ooit zei: “Garantie tot aan de deur”. En zo ga ik, stukjesschrijver, moedig voorwaarts. Gesplitst en wel.

□

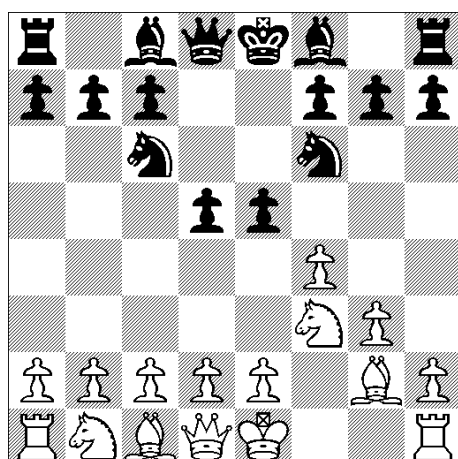
<i>partijen</i>	Mijn debuut voor Promotie in de KNSB-competitie	<i>Rudi Matai</i>
-----------------	--	-------------------

Jarenlang kwam ik op de zaterdag als het even kon kijken naar de KNSB-teams van Promotie. Stiekum hoopt ik op een invalbeurt. Maar ja, die kwam niet. En soms (vaak!?) hadden we maar één team in de KNSB, dus dan was een invalbeurt helemaal uitgesloten. Maar zie, iemand (wie o wie?) kwam op het briljante idee dat sommige schakers misschien niet op een doordeweekse avond tot 23.30 uur willen spelen, met slechts 10 seconden increment. Dat het spelen van een partij met veel bedenktijd en een increment van 30 seconden (en waarbij je niet na middernacht pas in je bed ligt) niet alleen voorbehouden hoeft te zijn aan spelers met een rating van pak 'm beet 1900 of hoger. En dus werden de lagere klassen van de KNSB ingevoerd: klasse 4, 5 enzovoorts.

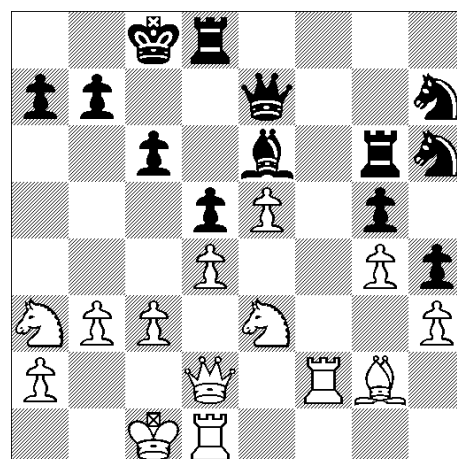
De eerste keer dat ik aan deze zaterdagcompetitie mee kon doen, kon dat alleen in een gemengd Botwinnik/Promotie-team. Erg gezellig, ik speelde vaak aan bord 1 en boekte een prima score. Hoewel die laatste verliespartij vanuit gewonnen stelling nog pijn doet. Ik heb er wel van geleerd: blijf rustig, bekijk en evalueer de kandidaatzetten goed.

Er was dit seizoen plek in Promotie K2, heel mooi. Superleuk om de thuiswedstrijden samen met het eerste team te spelen. Mijn eerste partij won ik. Mooie binnenkomer! Alleen niet in de soepele stijl die ik me had voorgenoemen om te hanteren.

Rudi Matai – Ron Kröger (Promotie K2 – Zuid Oost United 1), 18 september 2021

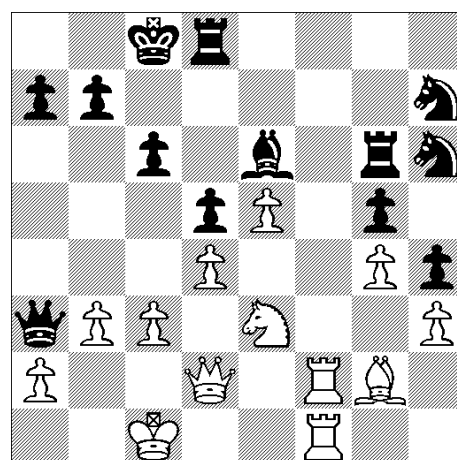

Ik kreeg al vroeg een verrassing. Kijk eens naar dit ← diagram. Wie is er aan zet? Wit! Wat was zwarts laatste zet? 4. ... e7-e5. Vreemd, geeft dat geen pion weg? Jawel, en ik nam dit kleinood met plezier aan. En zo kwam ik in het stadium "realiseren pluspion". En deze stelling ontstond. →

De zwarte dame is zojuist van d7 naar e7 gegaan. "Briljante Überdeckung van g5" dacht ik. Nul keer aangevallen en 3 keer gedekt. En ik speelde het strategisch voor de hand liggende **24. Tdf1** en ging even rondlopen. Toen ik terugkwam liep mijn klok, dus de tegenstander had gezet. Dit was de stelling. →

Ik vond het vreemd dat zwart de dames wilde ruilen met een pion achter. Maar ja, ik wilde dat wel. We gaan dus Dd2-b2 spelen en hopen dat hij ruilt. Effe checken, zijn er geen gekke dingen aan de hand? Ik voelde dat er iets niet klopte. Sh*t!! En nogmaals Sh*t!! Ik had een paard op a3 weggegeven.

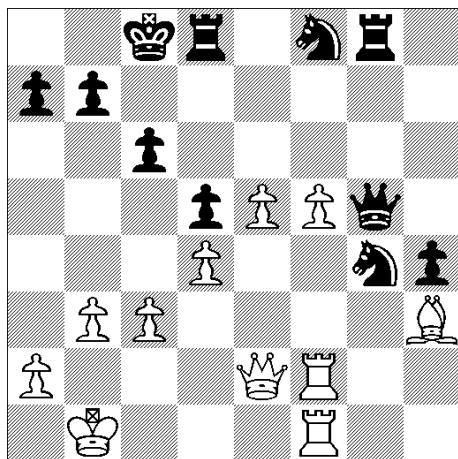
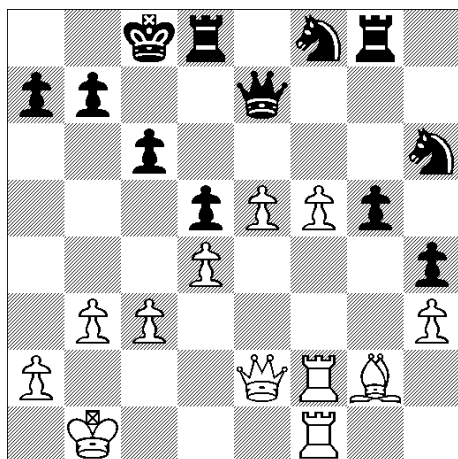

O, o, hoe kon mij dat overkomen?? Weg pluspion. Meteen opgeven dan maar? Nee, toch iets proberen te doen met mijn stelling. Per slot van rekening staan zijn paarden op h6 en h7 ook niet erg actief.

25. Kb1 Tgg8, 26. Dd3 De7, 27. Pf5! →

Het creëren van twee verbonden vrijpionnen is de enige kans er nog iets van te maken. Zwart kan Ph6 niet dekken want: 27. ... Df8?? 28. Pd6+.

27. ... Lxf5, 28. gxf5 Pf8, 29. De2

Zware stukken achter de pionnen en vooruit met de geit!

29. ... g4? Als u wilt mag u met de Kerst uitzoeken of zwart hier een winstplan heeft. **30. hxg4 Pxd4, 31. Lh3.** Ik denk dat zwart deze zet heeft overzien toen de witte pion op h3 stond.

31. ... Dg5 en de zwarte vlag viel (zie het volgende diagram). Na 32. Tg2 wint wit het stuk terug en staat gewonnen.

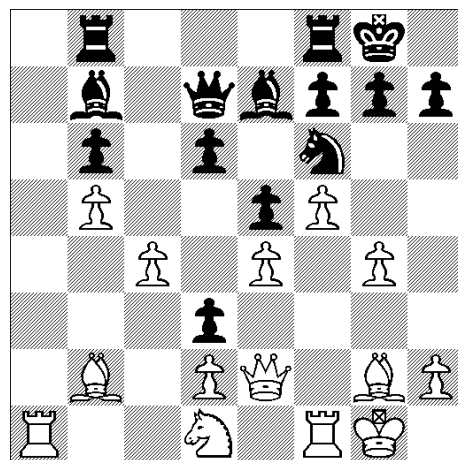
Toen ik mijn tegenstander erop wees dat zijn vlag was gevallen zei hij verbaasd: "ja maar, dan krijgen we er toch tijd bij?". Na mijn uitleg dat je dan toch eerst 40 zetten moet hebben gedaan legde hij zich neer bij de nederlaag. Een turbulente overwinning. Helaas wist verder alleen Maurice te winnen, en maakte Manuel remise. De vijf overigen verloren allen, en dus een 2½-5½ nederlaag.

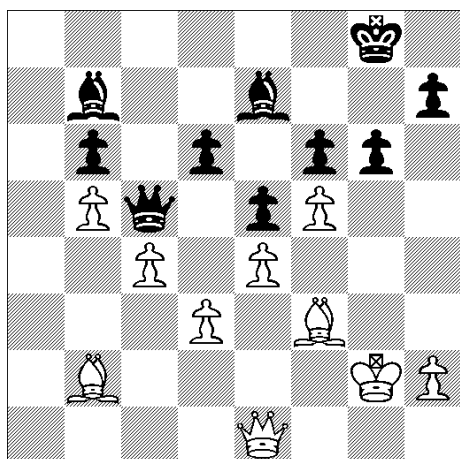
In de derde ronde speelden we tegen VAS 3.

Rudi Matai – Milan Simity (Promotie K2 – Vas 3), 6 november 2021

Ik zat aan het achtste bord, mijn tegenstander was een jonge Hongaarse speler die Engels sprak (en Hongaars natuurlijk! Maar dat spreek ik weer niet...). Deze stelling ontstond. →

Ik had **20. g3-g4** gespeeld met duidelijke bedoelingen. De tegenstander antwoordde met **20. ... d4-d3!** Dit was een tegenvaller. Ik wilde g4 blijven dekken, maar dat lukt niet want 21. Df3 faalt op 21. ... Lxe4 of 21. ... Pxe4. Het vervolg was: **21. Dxd3 Pxd4.**

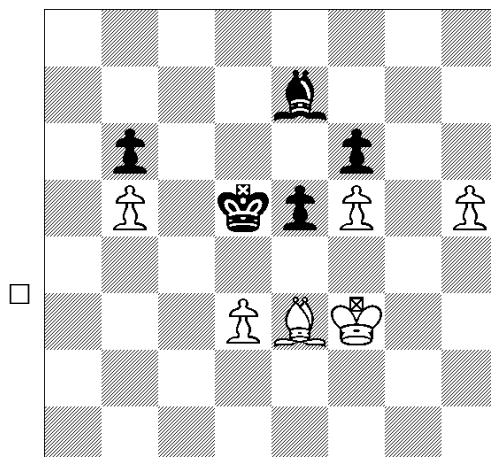

← Later ontstond dit diagram. Zwart had **36. ... g6** gespeeld. Het lijkt me dat hij de pionnen op de koningsvleugel gewoon had moeten laten staan. Dan was ik met de h-pion opgestoomd, maar of dat echt wat brengt weet ik niet. Je ziet dat Le7 slecht is, maar Lb7 is toch ook moeilijk goed te noemen. Mag ik zeggen dat zwart hier zit opgescheept met een slecht loperpaar ??

Zo ging het verder: **37. fxg6 hxg6, 38. Lc1** (wit komt binnen op h6 met de dame, die gedekt wordt door de loper). **38. ... Ld8**. Beter lijkt 38. ... Lf8 maar ook dan heeft wit plannen met Dh4 en opstomen met de h-pion.

Uiteindelijk won ik een pion en bereikten we deze stelling. → We kwamen nu als team 3-4 achter te staan. Winnen was het devies! Zwart wil Lf8 spelen, maar ik was aan zet en speelde Lh6. Nu is het doorlopen van de h-pion gegarandeerd. Na nog enkele zetten gaf zwart op. 4-4, een mooi matchpunt. Het had trouwens nog mooier kunnen zijn voor het team, maar dat is altijd zo.

<i>partij</i>	Alvast Gezegende Kerstdagen en een Voorspoedig 2021 2022	<i>John Tan</i>
---------------	---	-----------------

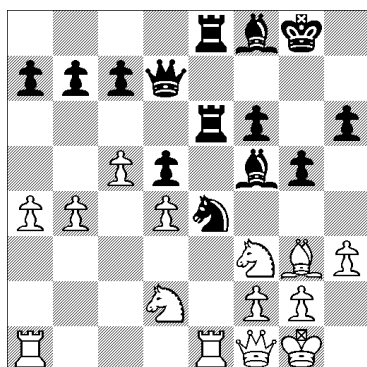
Eind vorig jaar schreef ik een artikel voor de Promoot met als titel "Alvast Gezegende Kerstdagen en een Voorspoedig 2021". Beter goed gekopieerd dan slecht zelf verzonnen: dezelfde titel maar niet vergeten om het jaartal te veranderen.

Scholen vormen één van de grootste bronnen van besmetting. Bij restaurantbezoek, voetbal- en schaakwedstrijden is het hebben van een QR-code verplicht en zodoende zijn er weinig besmettingen. Desondanks wordt besloten om scholen open te houden en sportwedstrijden de nek om te draaien. Een schaker kan logisch nadenken en zou de scholen sluiten en de horeca open laten. Ik durf dan ook te beweren dat Mark en Hugo niet kunnen schaken of anders heel slecht. Om dit bevestigd te zien, heb ik in de ratingviewer gezocht naar de speelsterkte van beide heren. Het zal u niet verbazen: H&M hebben geen rating. QED!

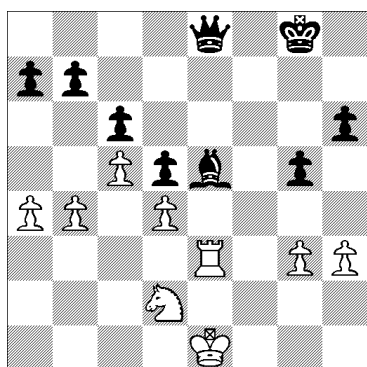
Vorig jaar ging het artikel over mijn laatste wedstrijd van het jaar 2020. Joost Mostert speelde mij helemaal weg maar al zwandelend kwam ik weg met een remise. Waar gaat dit artikel over? Natuurlijk over mijn laatste partij in 2021 waarin een sterkere speler mij wegspeelt en ik al zwandelend met remise wegkom.

Vroeger, jaren 90 vorige eeuw, mocht ik af en toe invallen in Promotie 1 in 2^e klasse KNSB. Hoogtepunt was een externe wedstrijd in Sluiskil waar ik naast Bernard aan bord 2 mocht spelen tegen de sterke Marc Lacrosse. Met het verstrijken van de jaren is mijn rating gezakt naar 1748 en breng ik mijn dagen

door in het gezellige H3 in de derde klasse HSB. Een beetje freewheelen, dacht ik. Ooit 1913 moet derde klasse HSB toch geen probleem zijn.

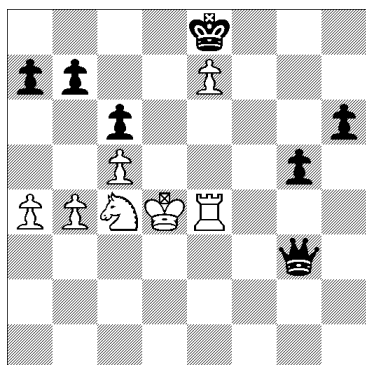

Met een beetje pech tref je aan het eerste bord een sterke tegenstander aan zoals Martin Mellens (1891) van Schaakvereniging Voorburg. Gelukkig had ik wit maar net als in de laatste partij van vorig jaar ben ik weggespeeld. In zo'n geval moet je in de loopgraven en zorgen dat zwart niet binnenkomt. Er zijn dreigingen tegen h3 en e1 dus zo slecht staat Df1 niet. De wedstrijd lijkt onder controle. Of niet? Ik speel soms partijen na met Richard en in het diagram kwam hij na een paar seconden op Pe4xd2, Pf3xd2 Ld3 en wit verliest materiaal na Te1xe6 Ld3xf1, Te6xe8 Dd7xe8, Kg1xf1. Schudt die jongen zomaar uit zijn mouw. Aan hem is een groot schaker verloren gegaan.

Later in de partij. Mijn mooie loper op e5 is in de doos gegaan. Hoe slaat wit terug? Te3xe5 zou je zeggen. Een mooie gedekte toren in het centrum en de pionnenketen intact. Maar speelt wit Txe5 dan komt Df7 (wit mag niet binnenkomen) en dan Kf8-Df7-g6-d3/c2. Zwart ruimt de witte pionnen op en wint. Ik denk dat je zwart bezig moet houden. Dus op hoop van zegen d4xe5! Misschien niet de beste zet maar wel de meest pragmatische.

Natuurlijk staat wit nog steeds verloren maar wit heeft een plan en dat speelt gemakkelijker met een klok die richting 00:00 tikt: pion e5 zo ver mogelijk naar voren duwen en eventuele blokkadestukken met paard of toren verjagen.

En kijk eens. Zwart heeft een beetje zorgeloos gespeeld en de witte pion wordt bijna een dame. Nog één zetje! Als wit Pc4-d6 mag spelen dan.... Helaas, wat een pech, zwart is aan zet. Zelfs Fritz zakt de moed in de schoenen en geeft hier 0:00 want met Dg3-g1, Kd4-d3, Dg1-d1 en schaakjes met de dame kan zwart remise afdwingen. Probeert wit via e5 aan schaak te ontkomen dan valt pion e7 en verliest wit zelfs. Remise dus. Beter een halve kip dan een lege ei. De geschiedenis herhaalt zich. Weggespeeld, een beetje gezwendeld en met remise weggekomen.

Held van de avond was Rob de Vries. Bij een stand van 3½-3½ won hij zijn partij. Zoals Gerhard het zou zeggen: op de terugweg mag Rob voorin zitten.

Een minuscuul klein beestje dat je met het blote oog niet ziet is slimmer dan alle slimme Nederlanders bij elkaar. Tijdens het schrijven van dit artikel ziet het er naar uit dat er voorlopig geen interne en ook geen externe competitie wordt gespeeld. Ik heb een hekel aan verliezen en dan is het wel fijn om het jaar af te sluiten met een niet-verloren partij.

Ik wens u alvast Gezegende Kerstdagen en een Voorspoedig en Gezond ~~2021~~ 2022.

□

partijen	Ken uw klassieken	CM Rachid Schrik
-----------------	--------------------------	-------------------------

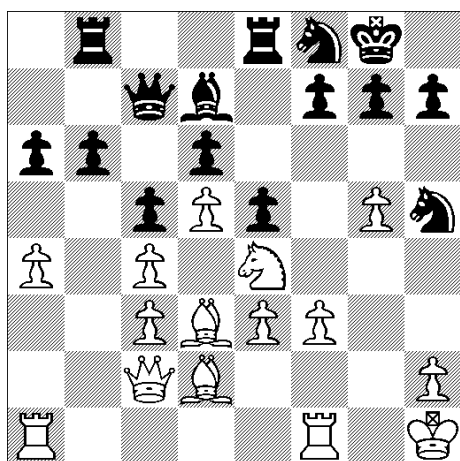
Al ruim voor de lockdown was ik tijdelijk gestopt met de interne. Na een lange periode met alleen af en toe wat online-toernooitjes kon ik vanaf september 2021 voor het eerst weer op een echt bord schaken! Daar had ik wel zin in, want mijn Fide-rating was net onder de 2200 gedoken en mijn KNSB bleef met 21-laag al helemaal ver achter. Tijd voor een Elo-jacht dus!

Het begon lekker, de overwinningen bleven binnenstromen, zowel extern als intern (totdat ik de onverzettelijke Henk niet omver kreeg en in een schamele 13 (!) zetjes verloor tegen kersverse HSB-kampioen Joost Mostert...).

Een kort overzicht van wat interessante momenten uit de externe, waarbij soms kennis van de klassiekers van pas kwam.

Begin van de KNSB-competitie. Voor het eerst in een team met good old Eelco Kuipers!

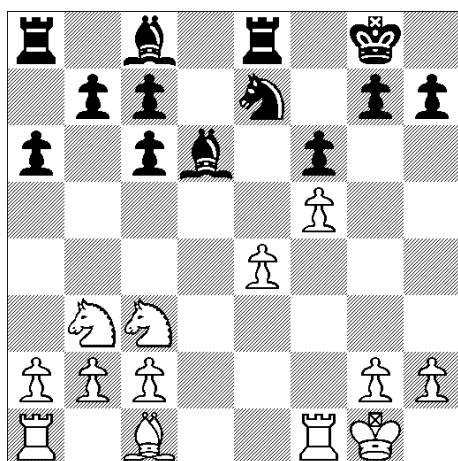
R. Schrik – M. Hubert

Spannende en typische Nimzo met nog veel stukken erop! Wit heeft meer ruimte en grootse plannen. Ik was in een creatieve bui en durfde Kh1-g4-g5 aan. Zwart had geen zin om lijdzaam af te wachten en probeerde los te komen met **19. ... b5**. Dat pakte na **20. axb5** (a-lijn open) **axb5**, **21. cxb5 Lxb5?**, **22. c4** (e1-a5 diagonaal open!) niet zo best uit! Er volgde nog **22. ... Ld7**, **23. La5** en de dame is enorm overbelast. Na **23. ... Da7** kon ik op d6 slaan, maar ik koos voor **24. Ld8** waarna de vermoeide zwarte dame maar op a1 sloeg. Kort daarna 1-0, altijd lekker om de 1^e ronde te winnen. Het team won ook overtuigend.

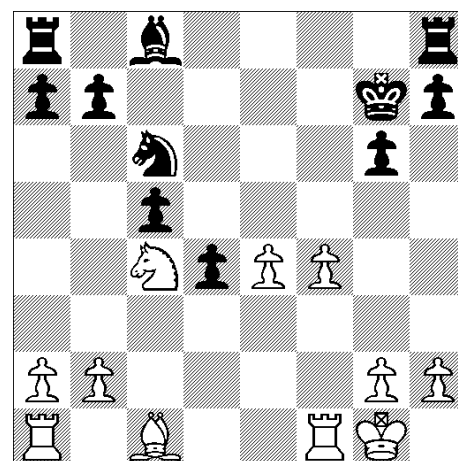
Daarna was het tijd voor de KNSB-beker. Tegen het sterke Oegstgeest, met o.a. twee IM's en een GM (de Niet) in de gelederen. Ik mocht het opnemen tegen Fred Slingerland, een gehaaide speler tegen wie ik me regelmatig in goede stellingen liet beschwindelen in snelschaakpotjes. Na een originele opening inclusief een (naar achteraf bleek bekend) schijnoffer op f7 kregen beide partijen een meerderheid. Die van wit is echter gericht op de zwarte koningsvleugel, en vanwege de aanwezigheid van paard & loper kan deze de meerderheid niet blokkeren.

Tijdens de partij moest ik aan een beroemde partij van Lasker denken, waarin hij zijn meerderheid naar voren bracht met het ietwat lelijke 12. f5:

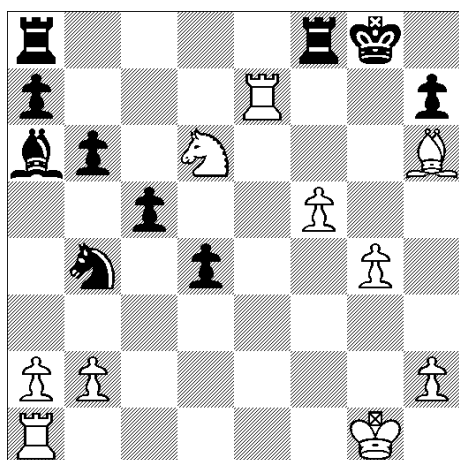

← *Lasker – Capablanca 1914*

R. Schrik – F. Slingerland →

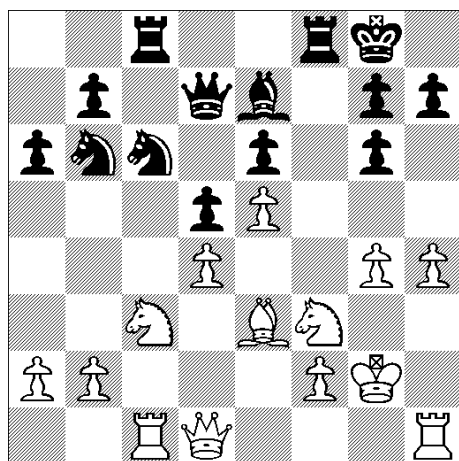
Dit ziet er nog prima/wellicht beter uit voor zwart. Geïnspireerd door Lasker speelde ik 16. f5. Fred, die iets te laat was gekomen en alles zo ongeveer a tempo had gespeeld bleef snel maar ook oppervlakkig/onnauwkeurig spelen en kwam steeds verder in de problemen, vooral met zijn koning: 16. ... gxf5, 17. exf5 Tf8, 18. g4 b6, 19. Te1 (!) La6, 20. Pd6 (octopus!) Pb4, 21. Te7+ Kg8, 22. Lh6.

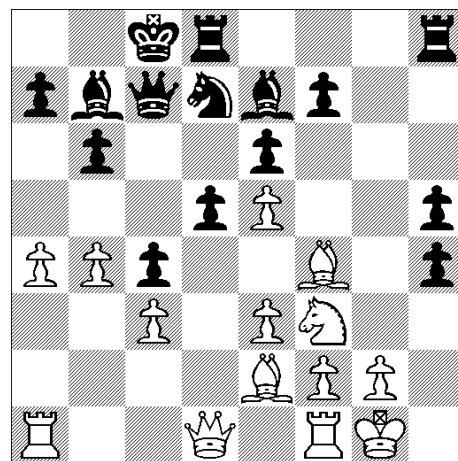
Zwart moet alle zijlen bijzetten om niet direct mat te gaan. Hij ging, behoorlijk te laat, flink in de denktank en gaf uiteindelijk materiaal met 22. ...Tad8. Na de eerdere snelschaakswindels was ik vastbesloten om het nu wel af te maken, zo 'clean' mogelijk! 23. Tg7+ Kh8, 24. Pf7+ Txf7, 25. Txf7. Door op deze manier de kwal te winnen blijft de koning in een matnet. 25. ... Le2, 26. h3 niet te moeilijk doen, gewoon dekken. 26. ... d3. Het soort zet waarmee een goede speler soms nog wat scoort! De vrijpion kan wit zomaar een stuk (of meer) kosten. Gelukkig had ik ook nog een vrijpion: 27. f6 Pd5, 28. Txa7 en zwart gaf het op! En aangezien J.W. en Maarten ook wonnen bekerden we dus verder. (Volgende ronde, als die ooit komt, mogen we het tegen mijn oude club DSC opnemen.)

Bij de KNSB-ronde tegen AAS was afgesproken dat ik op bord 1 mocht spelen. Daar was een sterke speler met een voorliefde voor de c3 Siciliaan te verwachten. Niet de makkelijkste opening om iets tegen te bereiken, zeker niet tegen een specialist. Ietwat opgelucht zag ik in plaats van die speler de sympathieke Konst achter het bord plaatsnemen. Nog steeds een goede 2000+ speler overigens. Verrassend genoeg werd het alsnog een Alapin, maar ik was dus al redelijk voorbereid.

R. Konst – R. Schrik

Tijdens de partij moest ik aan ← deze stelling denken, Spassky – Petrosian, 1966. Petrosian speelde hier a6! en hield de damevleugel veilig dicht. Op b5 kan a5, en op a5 b5 uiteraard. Reden genoeg voor mij om in de volgende stelling met 19. ... h6 hetzelfde te proberen, wat redelijk lukte. →

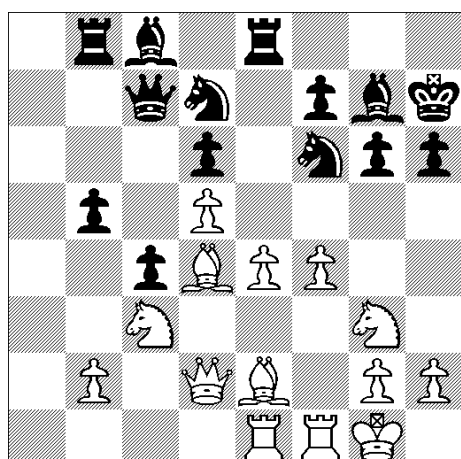

Na h6 probeerde wit het maximaal ingewikkeld te maken in wederzijdse tijdnood, hij liet bewust stukwinst toe en ging in de zelfpenning staan etc. Ik kwam er gelukkig goed doorheen: 20. Th3 Pc4, 21. De2 b5, 22. Dc2?! De8 (safety first!), 23. h5 g5 (you shall not pass!), 24. Pe2 P6xe5, 25. Pxe5 Pxe3+, 26. Txe3 Txc2. Werd nog even lastig, maar ik won wel.

Bij de HSB-competitie mocht ik invallen voor Bernard, tegen de sterke Stefan Bekker. Het werd mijn meest pijnlijke wit-nederlaag ooit, na een zet of 6 stond zwart al erg comfortabel. Deze partij moet ik helaas censureren!

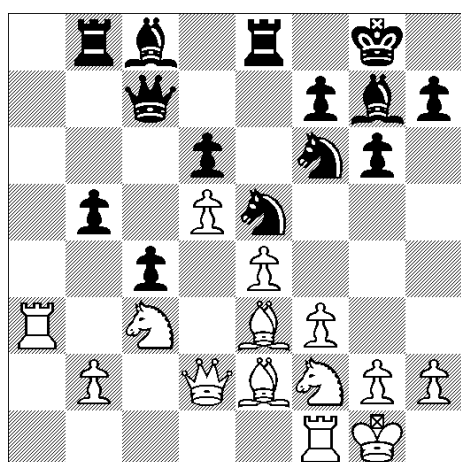

Met beide voeten weer terug op aarde speelde ik de volgende KNSB-ronde heel lafjes op bord 5. Dat werd mijn beste partij van mijn notatieboekje (dat daarmee ook precies vol was).

R. Schrik – W. Hennink

Met wit heb ik weer mijn favoriete ruimteoverwicht, en kansen op de koningsvleugel en in het centrum. Ook in deze partij werd ik geïnspireerd door een beroemde voorganger:

R. Schrik – B. Ahlers, 2018!

Wit speelde in beide stellingen het thematische b4. Pattern recognition in full effect! De zwarte damevleugel werd in één klap vastgelegd en wit kon kiezen waar hij wilde doorbreken. Tegen Hennink won ik in een lang eindspel en mede dankzij die overwinning is Promotie de Winterkampioen. Bij de decemberlijst kwam mijn Fide uit op 2211 en KNSB 2155. Daarna stopte de competitie helaas, hopelijk volgend jaar weer verder!

□

<i>varia</i>	Bezoek eens een museum [1] Schaakschilderij in het Rijksmuseum	Henk Alberts
--------------	---	-------------------------

In het Rijksmuseum is er momenteel (t/m 16 januari 2022) de tijdelijke tentoonstelling 'Vergeet me niet.' Daar wordt ook het hier-naast afgebeelde schilderij 'Een schaakpartij' van Sofonisba Anguissola uit 1555 getoond. Het schilderij beeldt een huiselijk tafereel uit. De vrolijke schaaksters zijn drie zussen van Sofonisba: links Lucia, in het midden Europa en rechts Minerva. Uiterst rechts is een bediende. Dit schilderij is normaliter in het Nationaal Museum (Narodowe Muzeum), in Polen, Poznan te zien. Overigens speelde Willem Broekman en ik in 1995 nog met een KPN-schaakteam in Poznan, maar we hebben dit schilderij toen niet gezien.

□

variant	Weggeefschaak	Johan Bosman
----------------	----------------------	-------------------------

In mijn studententijd ben ik een tijdje verslingerd geweest aan het spel *weggeefschaak*. In deze variant van het klassieke schaakspel gelden de volgende aanpassingen op de spelregels:

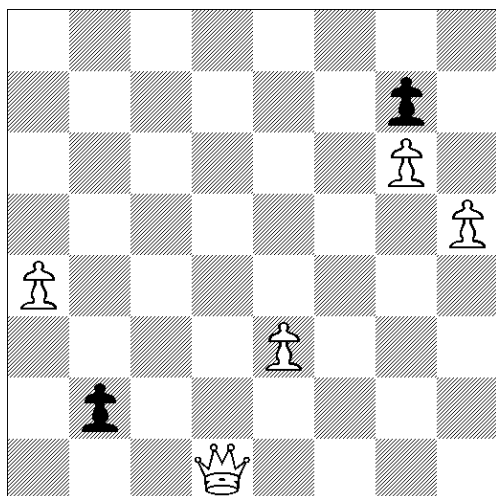
- Slaan is verplicht indien mogelijk.
- De koning is een gewoon stuk. Dit heeft de volgende consequenties:
 - Concepten als schaak en mat bestaan niet: de koning kan gewoon geslagen worden en het spel gaat daarna gewoon door.
 - Een pion kan tot koning promoveren. Je kan op dus ook meerdere koningen bezitten.
 - Er mag niet gerokeerd worden.
- Je wint als je pat staat: d.w.z. als je aan zet bent en geen legale zetten kan doen, dus in het bijzonder als je al je stukken kwijt bent.

Weggeefschaak kan op veel schaakservers gespeeld worden en kent er uiteenlopende namen als *antichess*, *giveaway chess*, *losing chess*, en *suicide chess*. Probeer het gerust een keer uit! Zelf speel ik het spel overigens al een aantal jaar niet meer actief; het werd simpelweg te tijdrovend om een hoog niveau te blijven vasthouden, ook omdat openingstheorie steeds belangrijker werd. Mark Watkins heeft in 2016 zelfs met een zeer uitvoerige computersearch aangetoond dat wit in de beginstelling gewonnen staat (wel een tikje ingewikkelder dan vier-op-een-rij).

Het spel kent een interessante wisselwerking tussen tactiek en strategie. Veel principes uit het klassieke schaak komen dan ook terug in het weggeefschaak, zij het in een ander jasje. Het belangrijkste hiervan is: je staat doorgaans beter als je *meer* materiaal hebt dan je tegenstander! U leest het goed: meer. Meer materiaal betekent namelijk meer mobiliteit, meer ruimte, en meer mogelijkheden om te tegenstander in het nauw te drijven. **Met name je koning moet je nooit zomaar weggeven!**

In het extreme geval van veel stukken tegen één bijvoorbeeld, verkeert de eenling in een enorme zetdwang en kan het vaak eenvoudig gedwongen worden om alle stukken van de tegenstander achter elkaar van het bord te slaan. De kunst is dus om zoveel mogelijk stukken van de tegenstander van het bord te meppen zonder ze allemaal te hoeven slaan. En wanneer je veel stukken achter elkaar kunt weggeven, moet je er absoluut voor zorgen dat je ze ook *allemaal* weggeeft!

Het volgende illustratieve diagram kwam ik bij het opruimen van m'n zolder tegen in een oud exemplaar van de KIJK (maart 1996). Tim Krabbé had er destijds een leuke rubriek over schaken, genaamd "Duel".

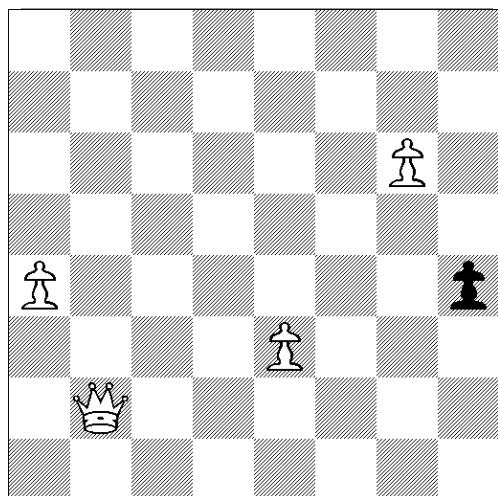

← diagram 1, wit aan zet

Deze stelling komt uit een in 1984 gespeelde partij van Roberto Magari tegen Aldo Kustrin (wie kent ze niet?) en illustreert het belang van materieel voordeel, maar ook dat van basale eindspelkennis. We zullen zo zien hoe wit zijn materiële overwicht in combinatie met de zwakke pion op g7 gebruikte om deze stelling tot winst te voeren.

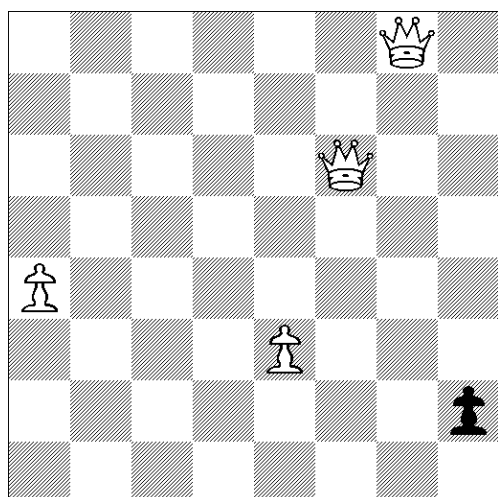

Beginners zijn misschien geneigd om hier Da1 of Dc1 te spelen, maar deze zetten moet je vooral *niet* doen. In het eerste geval speelt zwart bxa1L en krijgt wit hooguit remise. Na Dc1 wint zwart eenvoudig met bxc1T. Wat moet wit dan wel doen? Er zijn meerdere manieren om te winnen; het eenvoudigst is om de b-pion van het bord te plukken, en dat pad werd dan ook door de witspeler gekozen. Daartoe moet wel eerst de zwarte g-pion worden vrijgespeeld: **1. h6 gxh6, 2. Db1 h5, 3. Dxb2 h4.**

← *stelling na 3. ... h4*

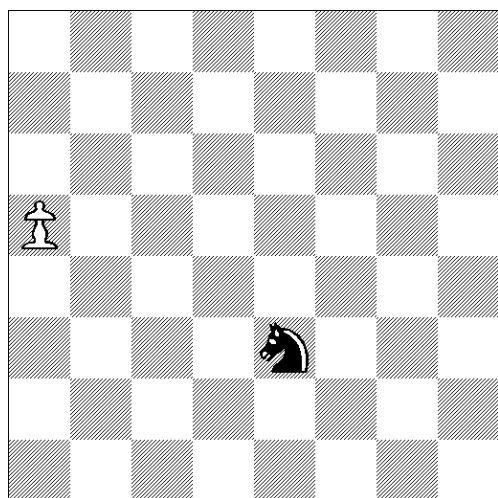
Wit kan doen wat hij wil, en zwart is volledig in zetdwang. Uiteindelijk zal zwart gaan promoveren op h1. Wit moet zijn stukken dus zo zien te positioneren dat hij na elke van de 5 mogelijke promoties kan winnen. Er zijn legio mogelijkheden om dit te doen. In de partij deed wit het als volgt: **4. g7 h3, 5. Df6 h2, 6. g8D.**

← *stelling na 6. g8D*

Zwart aan zet gaf hier op! Het probleem is dat hij moet promoveren. Na een promotie tot dame, toren, of looper kan wit eenvoudig alle stukken achter elkaar weggeven. Na een promotie tot koning of paard kan wit niet meteen alles weggeven, maar wel een gewonnen eindspel afdwingen. We zullen deze twee promoties nu in wat meer detail gaan bekijken.

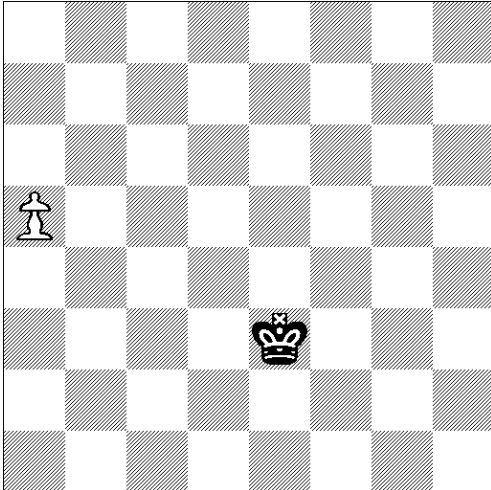
Na promotie tot **paard** kan wit als volgt winst afdwingen: **6. ... h1P, 7. Df2 Pxf2, 8. Dg4 Pxd4, 9. a5 Pxe3.**

← *stelling na 9. ... Pxe3 (analyse)*

Deze stelling is gewonnen voor wit. Het zwarte paard is niet meer op tijd om zich aan de pion op te offeren, en wit kan uiteindelijk tot paard promoveren. Op dat moment zal zijn paard op een wit veld staan, terwijl het zwarte paard (aan zet) op een zwart veld staat. We zullen in de paragraaf over eindspelen zien waarom dat gewonnen is voor wit.

Na promotie tot **koning** gaat het als volgt: **6. ... h1K, 7. Dg2 Kxg2, 8. Df3 Kxf3, 9. a5 Kxe3.**

← *stelling na 9. ... Kxe3 (analyse)*

Ook deze stelling is gewonnen voor wit. De zwarte koning staat net te ver weg om promotie tot toren te verhinderen. We zullen wederom in de eindspelparagraaf zien hoe een toren wint van een koning.

Na het volgen van deze analyse lijkt het er misschien op dat de stelling in diagram 1 maar net gewonnen is voor wit, omdat de pion op a4 ver genoeg is opgerukt. Schijn bedriegt echter: ook als de pion op a2 had gestaan, was de stelling gewonnen geweest voor wit, zij het met een complexere strategie.

Het eindspel

Eindspelen zijn bijzonder interessant in het weggeefschak. Waar in het klassieke schak elke speler altijd precies één koning op het bord heeft, kent het weggeefschak veel meer variatie. Zo zijn eindspelen van 1 tegen 1 al zeer de moeite waard, waarvan we hierboven twee voorbeeldstellingen hebben gegeven. Het is van belang om alle 1-tegen-1-eindspelen zonder pionnen uit het hoofd te kennen; we zullen in deze paragraaf dan ook op deze eindspelen focussen.

Dames, torens, en lopers tegen elkaar zijn doorgaans eenvoudig te begrijpen. In no-time kan er hier een stuk worden weggegeven, behalve als we twee ongelijke lopers hebben, in welk geval het remise is: die kunnen elkaar immers nooit slaan.

Een dame, toren, en loper winnen doorgaans ook eenvoudig van een paard: ze kunnen het paard aanvallen en vervolgens naar het veld gaan waar het paard stond. Hierbij dient wel vermeld te worden dat er bij de toren en de loper enkele niet-triviale uitzonderingsposities zijn waarbij deze verliest doordat het paard een zetdwangcombinatie kan uitvoeren.

Koning tegen koning is potremise, net als bij klassiek schak. Koning tegen loper is doorgaans ook remise, op enkele zetdwang-uitzonderingen na waarbij de koning aan de rand staat. We zullen de andere eindspelen nu in iets meer detail bespreken.

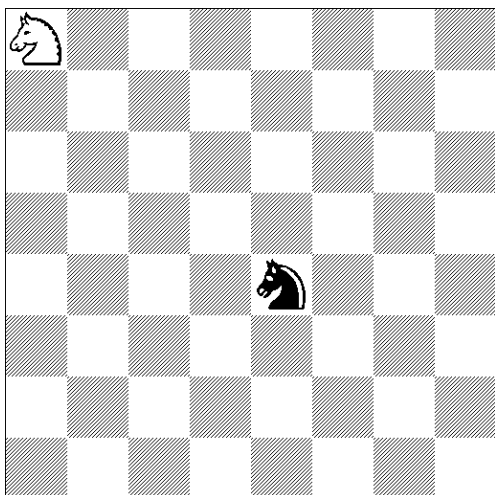
Paard tegen paard

In dit eindspel gaat het om de kleuren van de velden waar de paarden op staan. Een paard hopt immers tussen zwart en wit heen-en-weer.

Staan de paarden op dezelfde kleur, dan kan de speler die aan zet is winnen *door naar het andere* paard toe te rennen en het naar de rand van het bord te dwingen. Vanwege de veldkleuren kan het andere paard nooit worden geslagen en ontkomt het er uiteindelijk niet aan om het ene paard te slaan.

Staan de paarden op een verschillende kleur, dan zal de speler die aan zet is verliezen *om precies* dezelfde reden. Dit eindspel kent geen enkele uitzondering.

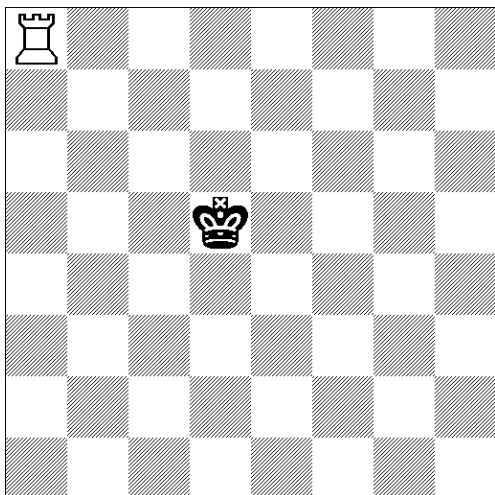

← voorbeeldstelling voor paard tegen paard

Wit aan zet kan eenvoudig winnen. Volgens bovenstaande theorie wint elke zet. Het eenvoudigst (maar niet per se het snelst) is telkens een zet doen die de afstand tussen de paarden minimaliseert tot je je eigen paard direct kunt weggeven. Zorg er daarbij wel voor dat het vijandige paard richting de rand van het bord moet gaan; zodra de paarden eenmaal naast elkaar staan gaat dat bijzonder makkelijk. Bijvoorbeeld: **1. Pb6 Pg5, 2. Pd5 Pf3, 3. Pe3 Pg5, 4. Pf5 Ph3, 5. Pg3**, en wit kan zijn paard op de volgende zet gegarandeerd weggeven.

Toren of dame tegen koning

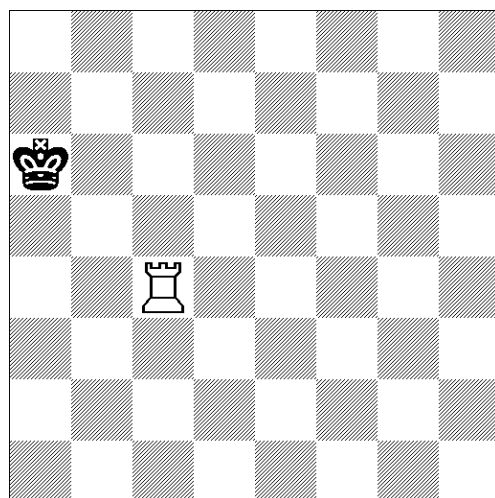
Dit eindspel is gewonnen voor de toren/dame. We zullen in het voorbeeld uitgaan van een toren, want toreneindspelen komen in het weggeefschak het meest voor. Deze kan de koning eenvoudig de hoek in drijven en zichzelf vervolgens weggeven.

← voorbeeldstelling voor toren tegen koning

Wit kan de koning langzaam richting de hoek drijven. Tempozetten zijn hierbij noodzakelijk. Hierdoor kan het vrij lang duren, maar het is rechttoe-rechtaan. Bijvoorbeeld: **1. Ta3 Ke5, 2. Tc3 Kf6, 3. Tc4 Ke6, 4. Ta4 Kd6, 5. Tf4 Kc6, 6. Te4 Kb7, 7. Td4 Kb6, 8. Td8 Kb5, 9. Td3 Kb6, 10. Td4 Ka7, 11. Tc4 Ka6, 12. Tc1 Ka5, 13. Tc3 Ka6, 14. Tc4 Ka7, 15. Tc5 Ka8, 16. Tc6**. De koning moet nu de hoek uit, waarna de toren zichzelf opoffert.

We leggen het slot nog even apart uit om te illustreren hoe de koning van de rand naar de hoek wordt gedreven:

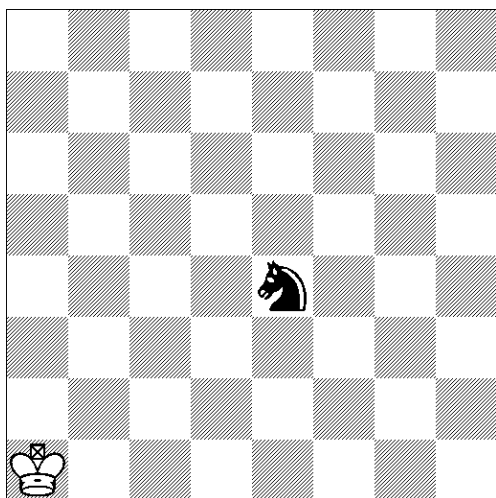

← stelling na 11. ... Ka6

Met zwart aan zet zou wit de koning nu stap voor stap de hoek in kunnen drukken (Ka7, Tc5, Ka8, Tc6). Wit aan zet moet in deze stelling een tempo verliezen om dat te bereiken. Daarom **12. Tc1 Ka5, 13. Tc3** etc.

Koning tegen paard

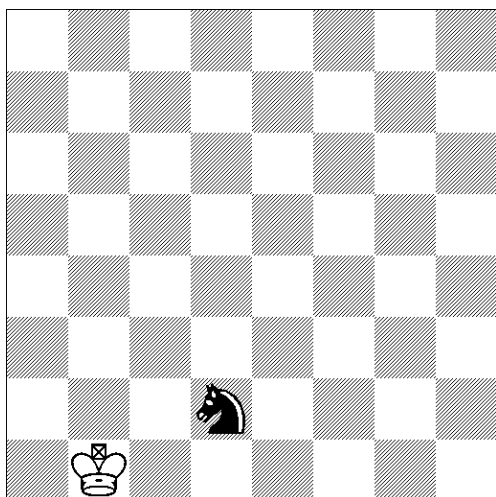
Een koning wint doorgaans van een paard. De strategie is om de koning langzaam richting het centrum te manoeuvreren, van waaruit hij het paard domineert. Het paard heeft te weinig ruimte op het schaakbord om deze dans te ontspringen (op een 13-bij-13 bord lukt dat wel en is dit eindspel remise).

← voorbeeldstelling voor koning tegen paard

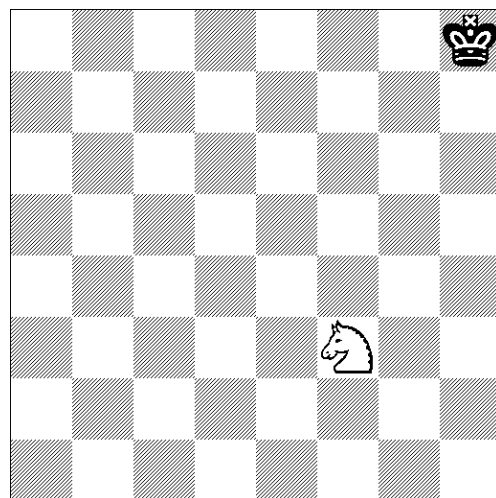
Wit kan winnen door de koning stapje voor stapje richting het centrum te wurmen. Bijvoorbeeld: **1. Ka2 Pd6**, **2. Kb2 Pf5**, **3. Kb3 Pe7**, **4. Kc3 Pg6**, **5. Kc4 Pf8**, **6. Kd4 Ph7**, **7. Kd5**, en de koning kan op de volgende zet gegarandeerd worden weggegeven.

Er zijn enkele uitzonderlijke gevallen waar een koning aan de rand of in de hoek het toch verliest:

Wit had de vorige stelling makkelijk kunnen verknallen. Als hij nonchalant **1. Kb1?** speelt, antwoordt zwart met **1. ... Pd2!** en realiseert hij zich opeens dat veld c0 niet bestaat.

← Wit is nu in zetdwang, en het paard kan op de volgende zet op b1 worden gedumpt.

← In deze stelling kan wit verrassend genoeg winnen, en wel met **Pe5!** Een koning in de hoek wordt door een paard op het dichtstbijzijnde centrumveld gedomineerd. De koning is in zetdwang en moet de hoek uit, waarna het paard zich aan hem te pletter stort.

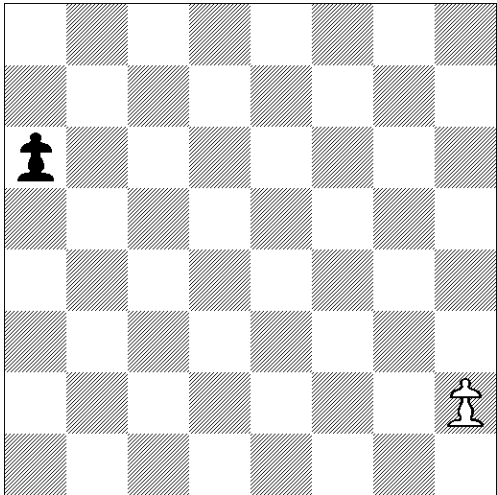
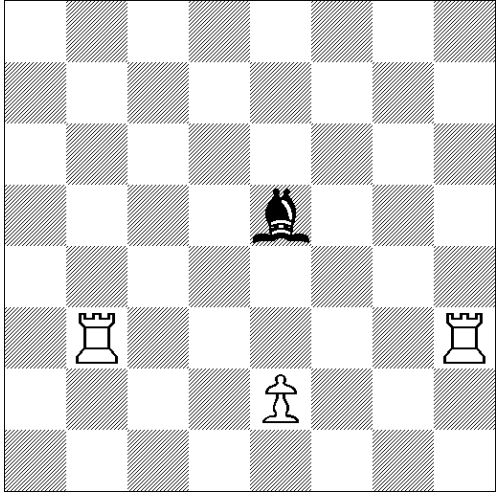
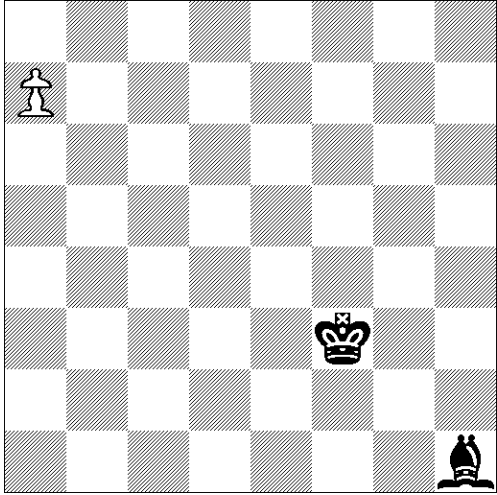
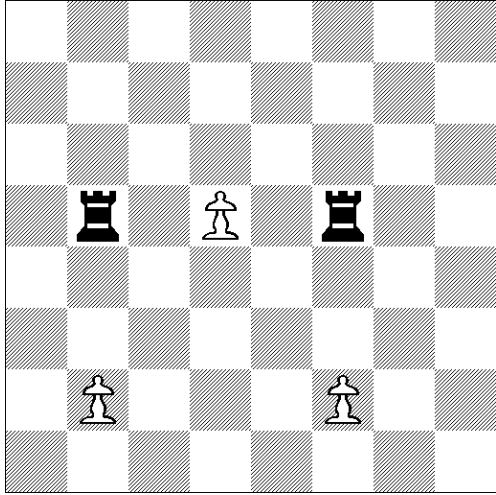
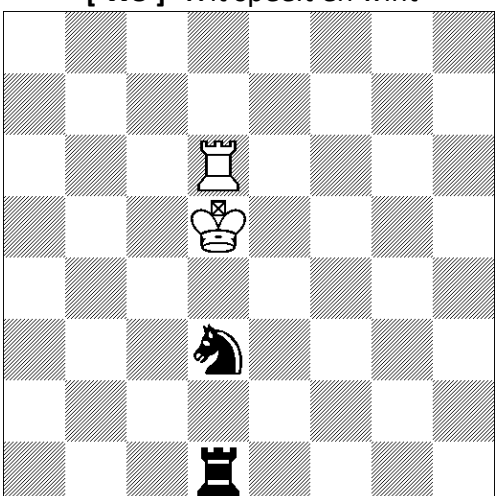
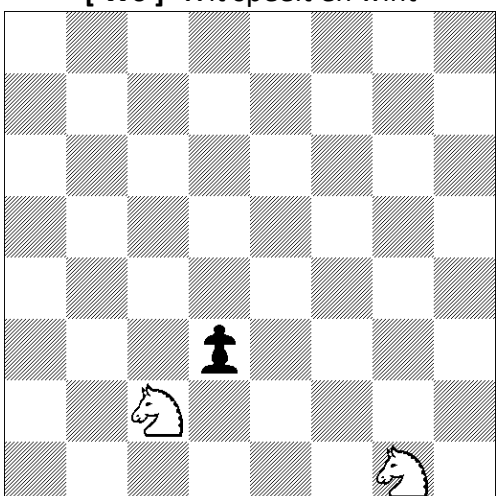
Vergelijkbare uitzonderingsgevallen (aanvallen-en-wachten en domineren) treden ook op in het eindspel van loper tegen paard. Het is aan de lezer om uit te zoeken in welke stellingen dit precies mogelijk is. Ik verklap alvast dat ze bij een van de opgaven een cruciale rol spelen.

Op de volgende pagina vindt u een zestal opgaven om zelf te proberen. →

opgaven	Weggeefschak	Johan Bosman
----------------	---------------------	-------------------------

← Spelregels / theorie / uitleg / voorbeelden: zie blz. 23

Oplossingen: blz. 49 →

[W1] Wit speelt en wint 	[W2] Wit speelt en wint
[W3] Wit speelt en wint 	[W4] Wit speelt en wint
[W5] Wit speelt en wint 	[W6] Wit speelt en wint

varia	Bezoek eens een museum [2] Schaakschilderij in het Stedelijk museum	Henk Alberts
--------------	--	-------------------------

Naar aanleiding van de succesvolle – inmiddels beëindigde – tentoonstelling ‘Surinaamse School: schilderkunst van Paramaribo tot Amsterdam’ in het Stedelijk Museum Amsterdam heeft het museum een aantal werken uit de tentoonstelling ‘Surinaamse School’ aangekocht.

Daaronder ook het hiernaast afgebeelde schilderij ‘De schaakspelers’ van Quintus Jan Telting uit 1973.

Het online archief van de eerdere tentoonstelling en van het aangekochte werk is te vinden onder

<https://www.stedelijk.nl/nl/verdieping/online-archief-surinaamse-school>

□

MaMi	Maandagmiddagschaak	Martin van Staden
-------------	----------------------------	------------------------------

Al weer voor het 10^e jaar schaken we met een trouw groepje schakers op de maandagmiddag in het complex Nuova Campagne aan de Amazonestroom 180. In dit complex is een recreatieruimte op de begane grond met een prachtig terras, direct grenzend aan het natuurgebied Bentwoud. De maandagmiddag is speciaal gereserveerd voor ons schakers.

Vanaf september dit jaar zijn er tien aanmeldingen voor het schaken op de maandagmiddag. Door uiteenlopende persoonlijke omstandigheden hebben enkele spelers nog niet of ten dele meegedaan. De gemiddelde opkomst was circa 5 tot 7 spelers.

Bij oneven opkomst spelen wij vele partijtjes rapid met speeltempo van 20 minuten. Bij even opkomst spelen we een competitie voor de wisselbeker. Speeltempo is dan 60 minuten. In de afgelopen jaren is de wisselbeker afwisselend gewonnen door Frans Martens en Rein Thierry.

Door de coronacrisis is de recreatieruimte nu helaas gesloten. Zodra de omstandigheden verbeteren en wij weer kunnen schaken, wordt een ieder natuurlijk ingelicht. Laten we hopen snel.

Belangstelling voor het schaken op de maandagmiddag?

Informatie: Martin van Staden (martinvanstaden16@gmail.com, 06 - 19 63 16 34).

□

puzzel	Kerstrebus 2021	Jan Blankespoor
---------------	------------------------	------------------------

Thema: schaaktermen

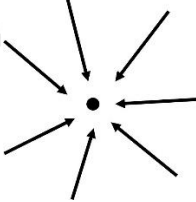
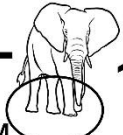
Ook dit jaar weer, zoals de traditie het vraagt, een kerst-rebus-cryptogram. Er worden 36 schaaktermen gevraagd. Schakers met een goed geheugen weten dat dit in 2015 ook het geval was. Maar er zijn nog veel meer woorden die op een of andere manier met schaken te maken hebben. Gebruik je fantasie, denk na over synoniemen, denk aan klank bij het uitspreken van letters en pas de (inmiddels min of meer bekende?) symbooltrucjes toe. Er zitten makkelijke opdrachten bij maar uiteraard ook moeilijke. De IJ is één letter. Bij een goede oplossing valt weer een slagzin te lezen, ditmaal een waarheid als een koe. Zend deze zin uiterlijk **31 januari** toe aan de redactie (redactie.depromoot@gmail.com), en vermeld daarbij ook alle gevonden antwoorden (spreuk = 20 punten, elke goed antwoord = 1 punt extra). Er zijn weer drie prijzen te winnen.

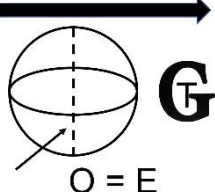
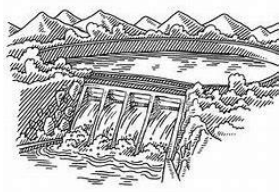
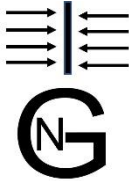
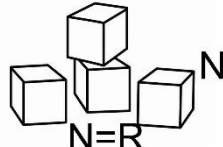
Het bestuur heeft mij verzekerd dat ditmaal de prijsuitreiking niet vergeten zal worden! ☺ (*)

En ik hoop dat het thema dit jaar tot zeer veel oplossers zal leiden. Dan heb ik mijn jaarlijkse klus voor de Promoot niet voor niets gedaan...

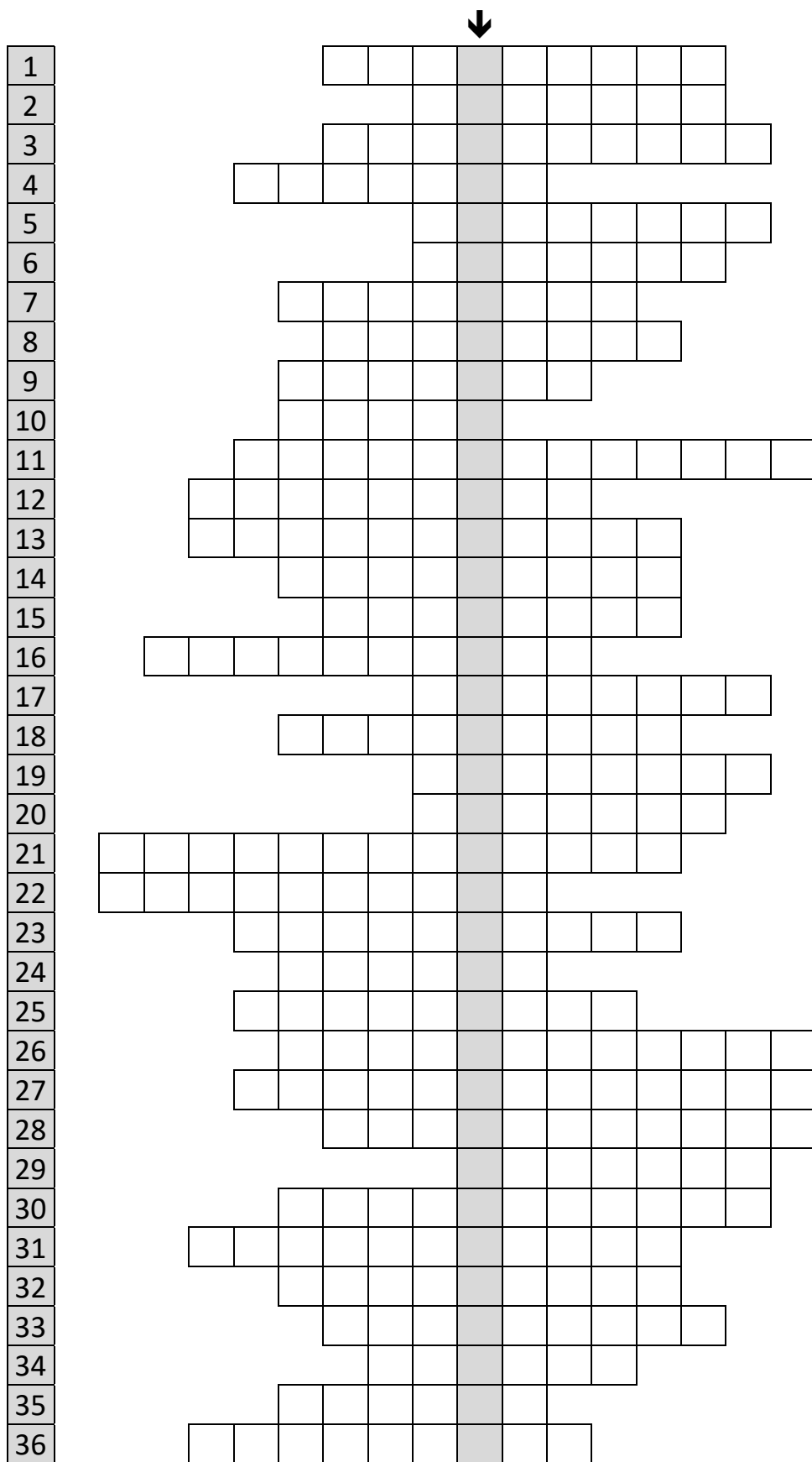
Veel succes!

(*) Dat was de vorige keer inderdaad het geval, maar dat komt nog goed!! (bestuur/redactie)

1 - I blauw Z = T	2 Z 11 V = M	3 HRDR^{1.T}_{2.S} N = M
4 R I = U	5 CONTRA BLOZEND K = M	6
7 ↓ DONATIE	8 DDZ	9 ^{-I}_{-P} D
10 ↓ M+T - N ←	11 T 10L N = M - N	12 RR+ POES K = M

13 STUWESCHEULM	14 G = D B = D	15 LIEDSTRAAT
16 B = F A = T	17 PRO(K)EFZ	18 L RR
19 KK O = A	20 CHABOT T(E)TTT OF - R VELDKAMP	21 O = E
22 	23 T R N F P = RP = F	24 F $\rightleftharpoons$ -N
25 U KLIMPLANT I = T N = M	26 P = K	27 KACHEL+ STERK H = P T = P
28 D BL SCHOTEK	29 	30 C PN
31 M = V	32 	33 S = F T = P
34 PNNNNN	35 L Z P = K	36 N = R

<i>varia</i>	Joost Mostert slaat weer toe!	Hans Meijer
--------------	--------------------------------------	--------------------

Laat ik met de laatste keer dat Joost Mostert toesloeg beginnen. Webmaster Rens Minnema stelde ons op 2 november 2021 er van op de hoogte dat Joost voor de tweede keer het persoonlijk kampioenschap van de Haagse Schaakbond op zijn naam geschreven had. In de laatste ronde speelde Joost met wit de Benoni van Theo van Orsouw aan gort en eindigde hierdoor met 5½ punt uit 7 partijen bovenaan in de eindstand voor erkende sterke spelers als Ted Barendse, zes keer HSB-kampioen, en Gert Legemaat, vier keer HSB-kampioen. Joost pakte in 1980, toen hij lid was van schaakclub Den Haag, zijn eerste titel en volgens Rens werd het dus tijd.

Ik heb zelf nooit meegedaan aan het HSB kampioenschap en ik volgde dit toernooi slechts zo af en toe. In 1989/90 werd Niels Bos HSB-kampioen en zijn boeiende verslag staat in mijn geheugen gegrift. Dat Niels won was tegen alle verwachtingen in want van alle deelnemers had hij een van de laagste ratings. Hij begon slecht. Niels: 'De eerste ronde, hierin werd uw staartspeler kansloos afgemaakt door de altijd-vriendelijke-op-revanche-zinnende-medeclubspeler Willem Broekman. Deze nederlaag werd in de auto bij de opgewekte winnaar nog enige malen nabeleefd.' Na de eerste ronde ging het echter crescendo met Niels die in de tie-break Gerrit Prakken versloeg, De Promoot 38.4. Foto: Joost Mostert (Bron: HSB-website).

Hieronder het overzicht van de resultaten van Joost tijdens het HSB kampioenschap van 2021.

Joost Mostert (rangnummer 5, Elo 1934)							
ronde	tegenstander	Elo	uitslag	score	wp	SB	TPR
1	Li-Behn, Tobias	1727	1	1	0	0	2527
2	Alvares, Thomas	1645	1	2	1	1	2486
3	Mityaev, Alexandr	2169	1	3	4½	4,5	2647
4	Legemaat, Gert	2205	0	3	10	6,5	2130
5	Barendse, Ted	2150	½	3½	15	10	2128
6	Van der Sluijs, Lothar	1751	1	4½	22	15,5	2134
7	Van Orsouw, Theo	1909	1	5½	28	20,75	2167

Van Promotie won verder Bernard Bannink in 1986 (De Promoot 35.2), en in 1990 (De Promoot 39.4), het HSB-kampioenschap. Andere namen die mij opvielen op de HSB-kampioenenlijst waren bij de veteranen die van Willem Broekman, in 2008, en Ruurd Kunnen, in 2012 en 2013, en bij de jeugd die van Wim de Kok, Igor Coene, Sven Bakker, Maarten van Zetten, Maurice Manoch, Max Kanbier, Esther Perluka, Arjen Wassenaar, Eelco Kuipers, Eugene Verwiël, Richard Tan, Guy Kanbier, Pauline van Nies, Bram Albertus, Vincent van Rijkom en Robby Kevlishvili.

Op de lijst van HSB-kampioenen zag ik ook de namen van drie oude tegenstanders van mij. Mr. W.G. Belinfante (1904-1997) won in 1946 dit toernooi. Ik trof hem in 1985 in Den Haag achter het bord tijdens een wedstrijd van Promotie tegen DD (De Promoot 36.1). Arend van Dop (1950-heden) kroonde zich in 1973 en 1975 tot kampioen van de HSB. Tijdens het Nederlands jeugdkampioenschap van 1968 was hij in de tweede ronde mijn tegenstander. Jan Willem de Jong (1981-heden) won het HSB-

kampioenschap drie keer, in 2003, 2004 en 2005. Hij zat in 1996 tijdens de wedstrijd van Promotie tegen WSC in De Lier tegenover mij aan het schaakbord.

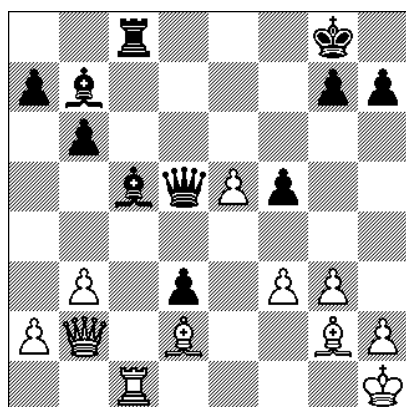
De eerste keer dat Joost mij opviel was in het seizoen 1985/'86. We speelden dat jaar allebei in de finalepoule van de interne competitie van Promotie. Bernard Bannink was mijn belangrijkste concurrent voor de titel. Het enige dat Bernard nog moest doen was in de laatste ronde Joost verslaan. Ik was al uitgespeeld en moest afwachten. In zijn artikel *'Hoe zwaar is toch het leven van een kampioen'* bracht Bernard verslag uit (De Promoot 41.2). Bernard: 'In 1984/'85 werd ik voor het eerst clubkampioen. Je eerste kampioenschap is altijd je mooiste kampioenschap. In 1985/'86 verdedigde ik mijn titel tot op de streep alwaar Joost Mostert mij tackelde en zo Hans Meijer de titel gunde (speel nooit de afruilvariant van het Spaans tegen Joost).' Grappig is dat ik er vooraf alle vertrouwen in had dat Joost mij aan de titel zou helpen. Psychologisch had hij vóórat er ook maar een zet gespeeld was eigenlijk al gewonnen. Hij was immers de ervaren rot terwijl Bernard pas kwam kijken. Toen ik later op de avond naar de club ging om te zien hoe deze partij afgelopen was stelde ik tevreden vast dat ik gelijk gekregen had.

Het lukte Joost nimmer om clubkampioen van Promotie te worden. Meestal was het veelvraat Bernard die hem en alle anderen de voet dwars zette. Eén keer werd Joost tweede, dat was in 1986/'87 vlak achter Ben Ahlers, en zes keer eindigde hij op de derde plaats.

Een grote slag sloeg Joost toen hij in 1992 denksportkampioen schaken van Zoetermeer werd (De Promoot 40.4). Dankzij dit resultaat schaarde hij zich in het rijtje van illustere Zoetermeerse schakers als Nico Vromans, Willem Broekman, Henk Luitjes, Cees Toonen, Wim de Kok, Jaap Bij de Vaate, Niels Bos, Hans Meijer, Henk Noordhoek en Sjaak Sibbing.

Ook in de KNSB-competitie stond Joost zijn mannetje. Op 22 april 2006 moesten we tijdens de laatste ronde van de KNSB-competitie in de tweede klasse C met grote cijfers van Oegstgeest '80 winnen om niet te degraderen. Een belangrijke vraag die ik als technisch directeur moest beantwoorden wie ik aan het eerste bord tegen Fred Slingerland moest laten spelen. Joost stelde zich beschikbaar. Hij vertelde mij dat hij op elk KNSB-niveau evengoed scoorde en met dat argument overtuigde Joost mij dat hij de aangewezen speler was om het eerste bord te verdedigen. Die middag hield hij Slingerland, die in 2009 de IM-titel verwierf, op remise en mede dankzij dit voortreffelijke resultaat degradeerde Promotie niet.

Laat ik afsluiten met drie partijen die door Joost in de interne competitie van Promotie gespeeld zijn. Voor de eerste partij zie mijn artikel *'Over de rand'* (De Promoot 39.3). Voor de tweede partij zie het artikel van Henk Noordhoek met de bescheiden titel *'Wat ben ik toch goed!'* (De Promoot 41.2A+41.2B). Om het evenwicht te herstellen hieronder een winstpartij van Joost op mijzelf.

stelling na 23. Kh1

Hans Meijer – Joost Mostert, Promotie intern, 5 februari 1991

1. c4 Pf6, 2. Pf3 e6, 3. g3 d5, 4. .Lg2 Pbd7, 5. 0–0 Le7, 6. b3 b6, 7. Lb2 Lb7, 8. cxd5 exd5, 9. d4 0–0, 10. Pc3 Pe4, 11. Tc1 De laatste zet uit het boek. 11. ... f5, 12. Pe5 Pxe5, 13. dxe5 c5, 14. e3 Tc8, 15. f3 Sterker was 15. Pe2. 15. ... Pxc3, 16. Lxc3 Ik dacht dat er weinig aan de hand was. 16. ... d4! Joost slaat meteen zijn slag. 17. exd4 cxd4, 18. Ld2 Dd5, 19. Te1 Txc1, 20. Dxc1 Tc8, 21. Db2 d3, 22. Tc1 Lc5+, 23. Kh1 (zie diagram) 23. ... Dxf3! Zo'n kans moet je Joost niet geven. 24. Lf4 Td8, 25. Lxf3 Lxf3+, 26. Dg2 Lxg2+, 27. Kxg2 d2, 28. Td1 Lb4, 29. Kf3 Kf7, 30. Ke2 Ke6, 31. Lxd2 Txd2+, 32. Txd2 Lxd2, 33. Kxd2 Kxe5 0–1

□

<i>varia</i>	De sterkste schakers	<i>Sipke de Swart</i>
--------------	-----------------------------	-----------------------

Het is u vast niet ontgaan: Alireza Firouzja is per 21 november 2021 toegetreden tot het selecte clubje schakers die (ooit) een ELO-rating van 2800 of hoger hebben gehaald. Een select clubje, want met Firouzja erbij bestaat het uit 15 mannen (de hoogst gerate vrouw, Judith Polgar, haalde ooit 2735).

Zijn dit nu ook de sterkste schakers aller tijden? Dat is natuurlijk een lastige vraag. Alle 2800+-ers hebben deze rating gehaald in de laatste 20 jaar. Kasparov weliswaar al in het jaar 1999, maar de andere 14 zelfs in het laatste decennium. Dat vormt een sterk bewijs voor de zogenaamde rating-inflatie bij de topspelers. Karpov en Fischer reikten ooit tot 2790 in de officiële FIDE-lijsten. Fischer haalde dat al in 1972.

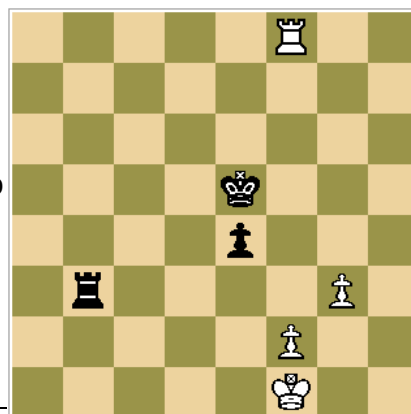
De website ChessMetrics.com laat de gecorrigeerde historische ratings zien. Kasparov piekte volgens deze site dan ook niet in 2000, maar haalde zijn hoogste rating van 2886 in 1993. En Fischer reikte tot 2895 in oktober 1971 (dankzij de 'tennis-uitslagen' 6-0 6-0 in de matches tegen Taimanov en Larsen en 6½-2½ tegen Petrosian). ChessMetrics is helaas niet verder bijgewerkt na het jaar 2005, dus de prestaties van bijvoorbeeld Carlsen blijven buiten beeld in de concrete vergelijking met de gecorrigeerde ratings.

Misschien is het dan beter om naar het verschillen tussen de topspelers te kijken. Gelukkig hoeven we dat niet zelf uit te zoeken, er is al iemand met teveel vrije tijd geweest die dat keurig heeft uitgezocht. Uitkomst: Fischer was in 1971 ongeveer 140 Elo-punten sterker dan de nummer twee Spassky en is daarmee recordhouder van het lijstje. Botwinnik staat tweede met 122 punten verschil in december 1945, Capablanca met 119 punten verschil in 1921 op de derde plaats. Kasparov komt met 82 Elo-punten sterker dan Vishy Anand "pas" op de vijfde plaats. Carlsen staat op de achtste plaats. Maar ook hier valt weer wat op af te dingen; misschien is het eerlijker om niet met de nummer twee te vergelijken maar met de nummer vijf. En dan komt Kasparov wel op nummer 1. Na deze vergelijkingen dient het gevoel zich aan dat er, linksom of rechtsom, ook wel een lijstje te maken valt waarin uw eigen favoriet bovenaan staat. Conclusie wat mij betreft: het blijft erg moeilijk om de vraag wie nu het sterkste was eenduidig te beantwoorden.

Terug naar Firouzja. Hij was op dreef in het 23^e Europese Teamkampioenschap, scoorde 8 punten uit 9 partijen (+7, =2, -0) en won daarmee 22 ratingpunten. Hij kwam uit voor zijn nieuwe thuisland Frankrijk. Frankrijk profiteerde natuurlijk enorm van de blakende vorm van Firouzja. Dit resulteerde zelfs in een gedeelde koppositie van Frankrijk na de 8^e en voorlaatste ronde, tezamen met Oekraïne. In de laatste ronde deed Frankrijk wat het moest doen: 2½-1½ winst tegen het sterke Azerbeidzjan! Helaas voor Frankrijk won Oekraïne ook, zelfs met 3-1 van Armenië (dat het zonder Aronian moest stellen). Eindstand dus: Oekraïne goud, Frankrijk zilver. Opmerkelijk was dat het gehele Oekraïense team, ook individueel, ongeslagen bleef! Maar Frankrijk liet de wereld zien dat ze een zeer sterk team zijn, met de twee absolute topspelers Alireza Firouzja en Maxime Vachier-Lagrave (MVL).

Met de partij van Firouzja uit de laatste ronde is trouwens iets grappigs aan de hand. GM Daniel King, van het YouTube-kanaal PowerPlayChess, wees erop dat het toreneindspel al eens eerder op hoog niveau was voorgekomen, namelijk in de partij Teichmann - Alapin, Praag 1908. Simon Alapin slaagde er toen in om deze partij remise te maken, iets wat Shakriyar Mamedyarov (2765) uit Azerbeidzjan niet lukte. Het gaat om deze stelling:

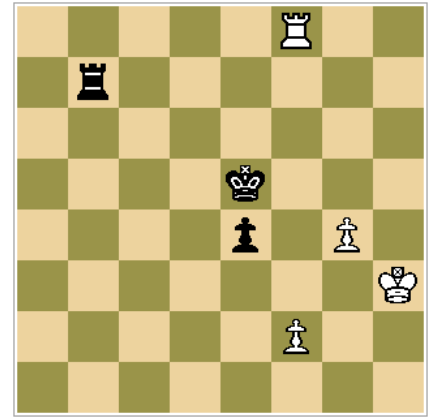
stelling na 48. Kf1 resp. 69. Kf1 →

Deze stelling is bij Firouzja-Mamedyarov na de 48^e zet ontstaan, bij Teichmann-Alapin is dat pas na de 69^e zet van wit.

Eerst de nieuwste partij: Mamedyarov speelt na ruim 15 minuten nadenken **48. ... Kd4** en geeft op na **49. Kg2 Tb7, 50. Kh3 Ke5, 51. g4 1-0.**

slotstelling na 51. g4 →

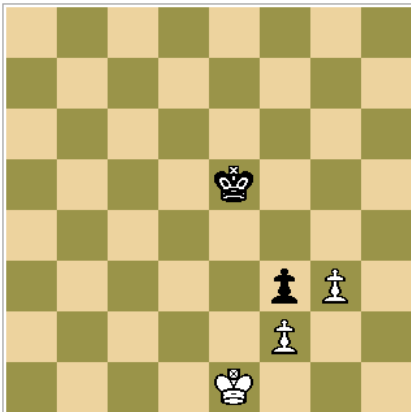

Misschien wat vroeg voor ons gewone stervelingen, maar het is duidelijk dat wit zal gaan oprukken met de g-pion en zwart zal dit niet kunnen stoppen. Bijvoorbeeld 51. ... Tg7, 52. Kg3 Tg6, 53. Tf5+ Ke6, 54. Kf4 Kd6, 55. g5 Ke6, 57. Te5+. Het grote probleem voor zwart is dat de zwarte koning afgesneden blijft door de witte toren. Volgens GM Emil Sutovsky (tegenwoordig "Director-General" bij de FIDE) zag Firouzja (desgevraagd na de partij) de redding voor zwart evenmin!

Dan de oude meesters aan het werk. Simon Alapin (1856-1923), geboren in Letland*, woonde lange tijd in Sint Petersburg en kwam uit voor Rusland. Hij had rond zijn 25e de financiële schapjes op het droge dankzij succesvolle handelsondernemingen en wijdde zich vanaf toen aan het schaken. Zijn hoogste rating (2688) volgens ChessMetrics behaalde hij in 1898. Wij kennen Alapin als naamgever van meerdere openingen en openingsvarianten; de Alapin-variant van het Siciliaans is hiervan het bekendst: 1. e4 c5, 2. c3. Alapin speelt, in tegenstelling tot 'Shakh', de reddende zet:

69. ... Tf3! Nu zijn er twee keuzes voor wit: afwikkelen naar een pionneindspel of de torens op het bord houden. Eerst de analyse van de afwikkeling:

70. Txf3 exf3, 71. Ke1 (de andere kant op gaan levert ook niets op: 71. Kg1 Kf5, 72. Kh2 Kg4 en wit komt niet verder).

← stelling na 71. Ke1

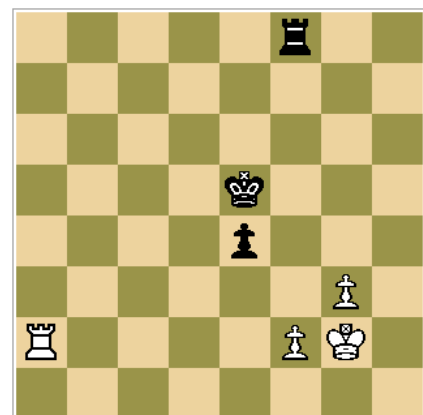
71. ... Ke4, 72. Kd2 Kd4, 73. Kc2 Kc4, 74. Kb2 Kd3, 75. g4 Ke2, 76. g5 Kxf2, 77. g6 Ke1, 78. g7 f2, 79. g8D f1D en remise.

Wit kan in deze laatste variant ook nog proberen **74. g4 Kd4, 75. g5 Ke5, 76. Kd3 Kf5, 77. g6 Kxg6, 78. Ke3 Kg5, 79. Kxf3 Kf5**, maar ook dat is remise.

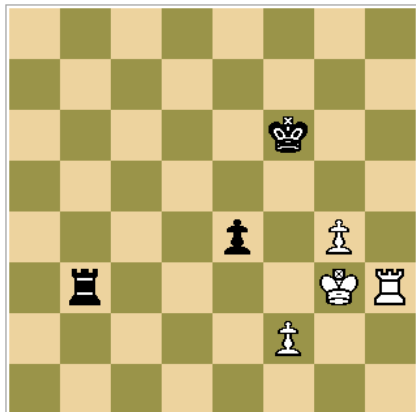
In de partij koos Richard Teichmann voor het toreneindspel:

70. Te8+ Kd4, 71. Td8+ Ke5, 72. Kg2 Tf7, 73. Td2 Tf8, 74. Ta2

stelling na 74. Ta2 →

74. ... Tf7 (Alapin houdt consequent de f-lijn vast en het vizier op pi f2), **75. Ta5+ Ke6**, **76. Tg5 Tf8** (zie vorige opmerking), **77. Kf1 Tf3**, **78. Ke2 Ta3** (ook het consequente 78. ... Tf8 was voldoende voor remise), **79. Tg4 Ke5**, **80. Tf4 Tb3**, **81. Tf8** (nu is voor de derde maal dezelfde stelling ontstaan, maar beide spelers spelen door) **Ta3**, **82. g4** (tenslotte probeert wit dit dan maar) **Tb3**, **83. Tf5+ Ke6**, **84. Kf1 Tb1+**, **85. Kg2 Tb3**, **86. Tf8 Ke5**, **87. Tf5+ Ke6**, **88. Th5 Kf6**, **89. Th3 Tb4**, **90. Kg3 Tb3+** en remise overeengekomen.

← stelling na 90. ... Tb3+

Zwart moet nog wel opletten dat hij na 91. Kh4 niet 91. ...Txb3?? speelt, maar 91. ... Tb2 en wit zal de f-pion moeten opspelen om nog vorderingen te maken. Bijvoorbeeld: 91. Kh4 Tb2, 92. f3 exf3, 93. Txf3+ Kg6, 94. Tf5 Th2+, 95. Kg3 Ta2, 96. Th5 Ta1, 97. Te5 Tg1+, 98. Kf4 Tf1+, maar ook dan is het duidelijk dat wit niet verder komt.

Hiermee is in ieder geval maar aangetoond dat de speelsterkte van de meesters van toen zeker niet onderschat moet worden!

Naschrift:

* = Er zijn ook bronnen die aangeven dat Alapin in Sint Petersburg is geboren. Zie:

<https://www.chesshistory.com/winter/winter53.html#:~:text=5877.%20Alapin%E2%80%99s%20place%20of%20birth>

□

varia	Bezoek eens een museum [3] Schaakschilderij in het Louvre (Abu Dhabi)	Henk Alberts
--------------	--	-------------------------

Momenteel spelen Carlsen en Nepomniachtchi hun match in Dubai, Verenigde Arabische Emiraten. Nu de match (te snel) is afgelopen kunnen de enthousiaste schaaktoeristen nog altijd naar het plaatselijke Louvre (in Abu Dhabi) om daar bijgaand schaakschilderij te gaan zien: 'William and Penelope Welby playing chess', gemaakt door Francia Cotes in 1769 in Londen.

Overigens werd deze afbeelding mij toege-
stuurd door een Duitse schaakvriend die
momenteel inderdaad voor de match Carlsen -
Nepomniachtchi in Dubai verblijft.

□

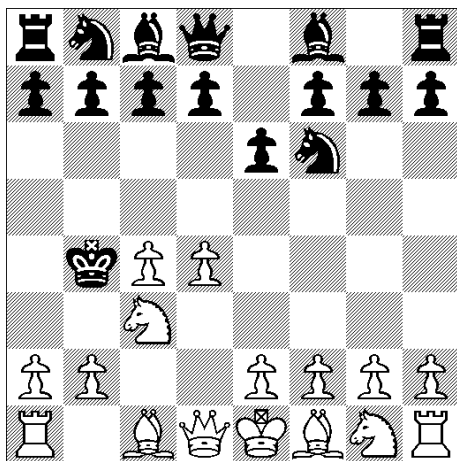

Ke8-b4	Ik ben u allen voorbijgestreefd	Rudi Matai
---------------	--	-----------------------

U had het niet verwacht, maar ik sta boven u allen. Kijkt u maar eens op de ranglijst van de interne competitie na ronde 11. Ik heb een TPR van 2237. Dat is de hoogste TPR van de totale lijst. De op één na hoogste TPR is gescoord door Bernard: 2197. Dit gat van 40 punten zegt genoeg. Ja beste schaakvrienden, ik speel fantastisch. Ik verwacht dan ook dat u mij als we elkaar weer zien op de club met de nodige égards zult behandelen. Dat vraag ik, nee, dat EIS ik van u. Lijkt me niet onredelijk toch? Immers: ik ben u allen voorbijgestreefd!! Ik geef toe, ik heb er 39 jaar en 8 maanden voor nodig gehad sinds ik lid ben geworden, maar het resultaat is er dan ook naar. Vindt u niet?

Maarr... om te laten zien dat ik de kwaadste niet ben maak ik u deelgenoot van het volgende Kerstverhaal. Er was eens een schaaktoernooi dat rond de Kerst werd gehouden. Op Eerste Kerstdag werd er niet gespeeld, maar op Tweede Kerstdag wel. Aan dit toernooi deed een sterke Russische speler mee. Hij had een mooie score opgebouwd toen hij op Eerste Kerstdag de nodige flessen wodka achteroversloeg. Kerst moet je tenslotte vieren, nietwaar? Ladderzat belandde hij op Tweede Kerstdag om 7 uur 's ochtends in zijn bed. Maar om 14.00 uur moest hij alweer spelen. Achter het bord rook hij enorm naar drank. Zijn tegenstander, die wit had, wist niet hoe met de situatie om te gaan. Moest hij een klacht indienen bij de wedstrijdleader? Hij besloot de partij gewoon te beginnen en de verdere ontwikkelingen af te wachten.

De partij ging als volgt: **1. d4 Pf6, 2. c4 e6, 3. Pc3**. De zwartspeler, onze Rus, nam rond de 5 minuten de tijd voor elke zet. Na 3. Pc3 ging de witspeler een rondje doen langs de borden van zijn vrienden die ook meespeelden in het toernooi. Toen hij vanuit de verte naar zijn bord keek zag hij dat de tegenstander een lange zet uitvoerde en iets op waarschijnlijk b4 plantte. "Mooi" dacht hij. "We spelen Nimzo Indisch. Zal ik 4. a3 of 4. e3 spelen?" Hij liep snel terug naar zijn bord en viel bijkans achterover toen hij daar de volgende stelling aantrof.

U ziet dat de niet alledaagse zet **3. ... Ke8-b4** is gespeeld. Wat nu?? De wedstrijdleader roepen? De tegenstander attenderen op het feit dat deze had misgegrepen en het verkeerde stuk naar b4 had gespeeld? Of... iets anders? De tegenstander leek totaal niet aanspreekbaar. Welke optie had hij nog meer? Plotseling kreeg hij een waarlijk briljante ingeving. Hij speelde de zet **4. Dd1-a4!!** en claimde de winst: mat, en mat beëindigt de partij.

Onze Rus was zo verbouwereerd dat hij niet meer naar wegen zocht om het toch wel zeer onconventionele partijverloop aan te vechten (kun je eigenlijk je eigen zetten aanvechten??). Hij liep daardoor een flinke geldprijs mis. Zo hadden beide spelers een wijze les geleerd. De ene had geleerd om nuchter achter het bord te verschijnen, en de ander om onverwachte situaties met een frisse blik te bekijken.

Vrolijk Kerstfeest en blijf (enigszins) nuchter!

En mogen we weer lekker kunnen schaken in 2022.

□

<i>analyse</i> 1	The perfect game	Gerhard Eggink
---------------------	-------------------------	-----------------------

Ik heb ooit wel eens een goede partij gespeeld, en een heel enkele keer ook wel eens een hele goede, maar bij nadere analyse blijft er meestal niets van over. Had ik toch weer wat overzien, of had de tegenstander iets groots gemist, of zat er een gat in de mooie combinatie... U kent het vast wel. Maar zou het kunnen? Een perfecte partij? Startend met onze dinsdagse huis-tuin-en-keuken-partijen (zeg ratings van 1600 tot 1900) kunnen we even doorrekenen. Als je weet dat een rating verschil van 300 punten ongeveer betekent "kansloos", dan zijn 2200-1900 partijen nauwelijks leuk. 2200-2200 partijen dan weer wel, dat zijn (meestal) partijen van een werkelijk ander niveau (zeg maar niveau Promotie-top). 2500-2500 (zeg maar GM Robby Kevlishvili) is daar weer een stuk boven. Dan heb je 2800-2800, zo'n beetje het WK-niveau. En daarboven, ver daarboven, heb je AlphaZero. De computer die zichzelf schaken leerde in 4 uur, door (heel) veel tegen zichzelf te spelen. 3100, 3400, 3700, het zijn onwaarschijnlijke ratings. AlphaZero wint dus altijd van iemand die altijd wint van Carlsen. Zou daar wat interessants te halen zijn? Zou "het" van zichzelf kunnen winnen? Zou "het" het zichzelf zo moeilijk kunnen maken dat "het" een fout maakt? Zou zwart dan kunnen winnen? Je komt dicht in de buurt van existentiële en filosofische vragen. Leuk, maar voor een andere keer.

De enige manier om daar achter te komen is het monster tegen zichzelf te laten spelen. Uiteraard is dat gebeurd. De "perfecte partij" is inmiddels gespeeld. Het is indrukwekkend. De partij zelf, maar bij de analyse ervan draait je maag een paar keer om. Als u het nog niet gezien hebt, ga het dan snel wel zien. De perfecte partij. Het perfecte schaakspel. Gespeeld in een paar minuten, en met een analyse van bijna 23 minuten die je werkelijk doet duizelen. Gewoon naspelen op een bordje helpt niet, dan begrijp je nauwelijks wat er achter bepaalde zetten zit. Iedere zet is op het niveau van een rating van 3500... Maar de analyse van Antonio Radić, beter bekend als Agadmator, maakt veel duidelijk, ook al laat hij waarschijnlijk nog maar 10% (1%?) van de mogelijkheden zien. Het duizelt je aan alle kanten. Bij iedere zet. Ik was al 10 keer mat gezet als ik een zwarte zet had moeten verzinnen... Kijken dus!
<https://www.youtube.com/watch?v=mOqmLYIFdBo>

Ik viel bijvoorbeeld een paar keer letterlijk van mijn stoel. In onderstaande stelling toont hij bijvoorbeeld aan dat wit (met een stuk achter!) wint via Txe6, Txe6; Dxe6, Dc7; Pd5, Lxd5; Dxd5, T?; waarna Tg1-h1-h8 volgt. Tsja. Daarom was 10 zetten eerder f7xe6 niet goed natuurlijk... Waanzinnig. Dat komt toch niet in je op...

Arme Carlsen. Hij kan van ieder mens winnen en wij vinden het allemaal geweldig maar hij heeft geen enkele kans tegen dit soort monsters. Gelukkig hebben we van de gewichtheffers geleerd (daar is gereguleerd dat bij het wereldkampioenschap gewichtheffen geen heftruck mag meedoen, laat staan de nog flink wat sterkere Mammoet-kranen), zodat we wel altijd een mens als wereldkampioen zullen houden. Nee, Magnus Carlsen is onze échte wereldkampioen (of is het Nepo geworden?). Wij als gewone huis-tuin-en-keuken-schakers staan erbij, kijken ernaar, zeggen “Wauw”, halen onze schouders op en gaan tevreden door met ons eigen spel.

De (menselijke) commentaren op deze video zijn soms ook heel leuk:

Philosophers : pawns are the soul of the chess....

Alphazero : pawns are just blocking my rook....

Alphazero1: pawn e4.

Alphazero2: draw?

Alphazero1: okay.

Alphazero2: let's eat some humans. i'm buying.

Alphazero1: okay.

“De computer kan veel, meer dan de mensen soms denken, maar andere dingen kan hij helemaal niet en wie zich eenzaam voelt en behoefte heeft aan een spelletje maar geen partner kan vinden, hem raad ik aan liever een pak kaarten te gaan kopen en een patience te gaan leggen of in het naburige café de keu te pakken, want dat is niet alleen goedkoper, het is ook echt veel onderhoudender.” (J.H. Donner, 1982)

□

Een groot deel van 2021 speelde het schaakleven zich af op het internet. Gelukkig mochten we tegen de zomer weer naar buiten en onder steeds soepeler regels deden steeds meer leden mee aan de zomercompetitie. Fijn om clubleden weer in levende lijve te aanschouwen. Voor mij de opmaat voor twee zomertoernooien.

Het eerste was een schaaktoernooi tijdens het Olympisch festival in Den Haag. We waren naar sterkte ingedeeld in zeskampen. Na een nederlaag in de eerste ronde wist ik de resterende ronden te winnen.

De laatste ronde ging om de eerste plaats. Ik speelde met zwart tegen de jeugdige Max Heijmans.

← Hier had Max **18. Dxd6** gespeeld i.p.v. het voorzichtiger **Dd2**. Na **18. ... Tfd8, 19. Db6 Pd3+** kreeg ik alle gelegenheid de witte koningstelling onder vuur te nemen. **20. Kb1 Pxb2, 21. Kxb2 Txd1, 22. Txd1 Txc2.** → De situatie voor wit wordt hopeeloos en slaan op c2 kost de dame. Vrij snel daarna gaf Max op.

Den Haag was de opmaat voor de Brugse Meesters. Als het ging om schaken en corona een wereld van verschil. Waar in Nederland de coronateugels los gingen, heerste in Brugge nog een streng regime: op veel meer plaatsen nog mondkapjes en dus ook in het gebouw waar het schaaktoernooi gespeeld werd. Bij binnentreden werd de temperatuur gemeten en achter het bord was het dragen van een mondkapje verplicht. De laatste ronde speelde ik met wit tegen een Belgisch jeugdtalent Maarten Jacobs die zich op de 20^e zet niet kon beheersen en na **20. Lxh6 gxh6** speelde. →

Ook dit keer liep het slaan niet goed af: na **21. Dxxh6 Df8, 22. Dxxh5** had zwart een verloren stelling.

Wie denkt dat dit schaakoptimisme alleen aan de jeugd is voorbehouden vergist zich. In de laatste ronde (!) voor de avondlockdown speelde ik tegen Sjaak Sibbing, die enkele zetten nadat ik zijn remiseaanbod afgeslagen had, de verleiding niet kon weerstaan. Hij speelde na **19. La3 Lxe4 20. Lxe4 Txc4.** →

Ook Sjaak werd het slaan fataal. Er volgde **21. Lxh7+**. Slaan op h7 is uit den boze vanwege **Dd3+** en torenwinst. Maar het alternatief **21. ... Kh8** is daarvoor geen oplossing.

□

Veel mensen schrijven artikelen voor een clubblad of anderszins, maar er zijn maar weinig mensen die in staat zijn om dit ook als boek uit te geven. Een (behoorlijk) aantal jaren geleden gaf Hans Meijer in eigen beheer een boek uit met een selectie van zijn artikelen in de Promoot. Een bijzonder leuk idee, wat ik later door niemand heb zien nadoen.

Nu is er (eindelijk) een navolger: Ruud Aalbersberg schreef tussen 2009 en 2019 allerlei artikelen voor Man & Paard, het clubblad van de SV Voorschoten (niet te verwarren met het gelijknamige KRO radioprogramma uit het verleden). Een selectie daaruit geeft hij uit in een rijk geïllustreerd boek op A4-formaat.

Ruud verhaalt over zijn 'zwerftocht door schakersland' en geeft daarbij blijk van een zeer brede interesse. Die gaat van 'schaak-technische' onderwerpen als het positionele Dame-offer en het dubbele Torenoffer (ooit door u gespeeld?) tot schaakgedichten aan toe. In dit laatste onderwerp speelt de dichter-schaker Cees Buddingh een belangrijke rol. Daarbij ook heel verrassende

onderwerpen, zoals bijvoorbeeld over de vader van Max Euwe, onderwijzer te Amsterdam. Een onderwerp dat gebaseerd is op een verslag van Piet Bakker (de schrijver van Ciske de Rat) en waar volgens het Max Euwe Centrum nooit eerder over gepubliceerd was. Maar ook artikelen over een aantal musea, zoals het museum te Rouen (ooit ook door mij bezocht) en over het streekmuseum in Dieppe gevestigd in het plaatselijk chateau, alwaar zich een handgesneden schaakspel bevindt.

Grote schakers als Fischer, Spasski en Kasparov tegen Short (Short komt tekort) passeren de revue. Er is wat over schaken en muziek, er is kunst in de vorm van een artikel over het schaakschilderij van Lucas van der Leijden (dat in 2010 helaas toch niet naar de overzichtstentoonstelling in Leiden kwam). Als slotstuk is er een artikel over Hein Donner en de vrouwen. Het artikel gaat uiteraard over de uitspraak van Donner in 1968 dat vrouwen niet kunnen schaken, maar gaat daarna in op de vraag welke rol vrouwen in de laatste fase van Hein Donners leven gespeeld hebben. "Eind goed al goed?" is uiteindelijk de voorzichtige conclusie van Ruud.

De teksten aangevuld met een veelheid aan afbeeldingen (circa 60), veelal in kleur en 25 diagrammen maken dit boek tot een bijzonder leeswaardig geheel. Het boek is nog - in beperkte mate - bij de auteur voor € 14,99 (exclusief verzendkosten) te verkrijgen. Dit kan via het mailadres roaalbersberg@hetnet.nl

Max staande boven zijn vader Cornelis.

□

<i>reis</i>	Hotel Harkany	<i>Ton Morcus</i>
-------------	----------------------	------------------------------

“ In oktober is er een schaaktoernooi in Hongarije, met een laag inschrijfgeld en met veel prijzengeld”, zei Cees Walthaus op een luchtige wijze. Hongarije, niet naast de deur, lag toen, in 1989, nog achter het ijzeren gordijn. Om er maar van af te zijn zei ik dat ik het een leuk idee vond. Cees had het vaker over buitenlandse toernooien met een laag inschrijfgeld en veel prijzengeld gehad. Waarom hij dat meermaals opperde, is mij nooit duidelijk geworden. Wij waren slechts amateurtjes en qua niveau verder verwijderd van een eventuele geldprijs dan van het winnen van de lotto.

Enkele weken later, ik had net de voorlaatste ronde afgewerkt van het Pat Mat Rapid toernooi in Beverwijk, kwam Cees opgetogen naar mijn tafel. “Lau Ruiter wil ook naar Hongarije. Hij heeft een grote Volvo en hij kan ons rijden”. Als schaker denk je vooruit. Deze wending had ik echter niet zien aankomen. Na de laatste ronde werd ik voorgesteld aan Lau. Met zijn blauwe blazer, pochet, sjaaltje en streepsnor leek hij op een gentleman uit de Engelse upperclass. Tijdens het toernooi had ik hem niet gezien maar te oordelen naar zijn rode drankwangen en kleine oogjes zat hij al even aan de bar. Lau was zichtbaar het middelpunt van de belangstelling. Hij zat op een barkruk, glas whisky in de hand en een tiental schakers luisterden aandachtig naar zijn anekdotes. Gelegenheid om hem echt even te spreken deed zich niet voor.

Twee maanden later was het zo ver. Met mijn aftandse Renaultje had ik eerst Cees opgehaald uit Wijk aan Zee. Cees woonde in het zomerhuis dat in de achtertuin lag van het huis dat hij jaren eerder had verkocht. Met de koper had hij destijds de afspraak gemaakt dat hij het zomerhuisje kon huren. Cees had mij wel eens verteld dat de bewoner van zijn oude huis hem weg wilde hebben; waarschijnlijk dacht hij dat Cees binnen een paar weken zou verhuizen naar een echte woning. Toen ik in de achtertuin op enkele meters van een hok wat de term zomerhuisje niet verdiende naderde, rook ik een mufte geur. Nadat ik enkele malen op de gammele voordeur had geklopt, opende Cees de deur. “Kom even binnen, ik ben nog niet helemaal klaar” zei Cees, die nog slaperig uit zijn ogen keek. Via een piepklein halletje dat bezaaid lag met oude kranten kwam ik een soort inloopkast die niet groter was dan circa 2 bij 2 meter. Gezien de aanwezigheid van een fauteuil en een portable tv’tje concludeerde ik dat dit klaarblijkelijk de woonkamer was.

Een half uurtje later kwamen wij aan bij het huis van Lau in Bakkum, een pittoresk dorpje niet ver van de kust. Een heel contrast met het hok waar Cees in woonde. Aan de voorzijde was een drafbaan voor paarden. Via een lange oprijlaan kwamen we uit bij een mooi landhuis met stallen aan de achterzijde. Wij werden ontvangen door Lau’s vrouw, Marjorie. Een knappe vrouw met opgestoken haar die zichtbaar jonger was dan Lau. Nadat ze ons had medegedeeld dat Lau nog even bezig was bood ze ons zitplaatsen aan in de woonkamer. Enigszins geaffecteerd zei ze: “ik zat vanmorgen nog te denken: jullie hadden natuurlijk ook met het vliegtuig kunnen gaan”. Daar een vliegticket naar Budapest destijds voor mij ruim de helft van mijn maandelijkse WW-uitkering had gekost, antwoordde ik droog met: “ja dat had ook gekund”.

Nadat wij onze koffie op hadden en ik onze koffers vanuit mijn kleine en aftandse autootje had overgezet in de luxe Volvo, begonnen wij aan onze reis. Dat mijn gedeukte koekblik de komende weken op Marjorie haar erf stond, zal ze wel niet fijn gevonden hebben. Onderweg werd mij al snel duidelijk dat Lau ooit manager was geweest van Cuby and the Blizzards. Daarna had hij nog enige tijd levensverzekeringen verkocht. Door een arbeidsgeschil zat hij al langere tijd thuis en was hij in een rechtszaak verwickeld. Van Cees wist ik dat hij applicatiebeheerder bij het GAK was geweest, eveneens een

arbeidsconflict had gehad en vervolgens was afgekeurd. Het leek geen toeval dat wij elkaar hadden gevonden. Ik was nog maar 26 jaar, werkloos en de kans op een normale baan leek verkeken.

Rond 19.30 uur, we waren inmiddels in de deelstaat Beieren, besloten we de snelweg af te gaan op zoek naar een hotel. Enkele minuten later stopten we bij een dorpsshotelletje. Nadat we ons hadden geïnstalleerd op de kamers - Lau had een kamer en ik deelde een kamertje met een tweepersoonsbed met Cees - gingen wij naar de eetzaal. Onderweg zag ik een deur van een kamer openstaan waarin een tiental mannen heel stil in stoelen zaten. Hun gezichten leken gespannen. Vanuit het eetgedeelte hield ik zicht op deze kamer. Het kwam op mij over alsof er iets dramatisch was gebeurd en dit besproken moest worden. Na de maaltijd liep ik weer langs de kamer. Met uitdrukkeloze blikken en muisstil zaten zij voetbal te kijken.

De volgende ochtend ontbeet ik in de ontbijtzaal. Aan de muur hing een ingelijste collage van circa 30 militairen in zwarte uniformen. Onder de foto hun geboortedatum en datum van overlijden, ergens in de periode 1940 -1945. Op een uitzondering na waren het allemaal jonge jongens; sommigen leken niet ouder dan 16 jaar. Het stemde mij droevig dat deze kinderen die waarschijnlijk nog heel weinig of niets van de wereld wisten, overleden waren voor een krankzinnig ideaal. Nadat ik klaar was met mijn ontbijt nam een oudere man die zich voorstelde als Franz, eigenaar van het hotel, plaats naast mij, op de hoek van de tafel. "We hebben toch niets verkeerd gedaan" schoot er door mijn hoofd. Maar al snel werd duidelijk dat het om een vriendschappelijk praatje ging. Nadat ik hem had verteld dat we dat wij uit Holland kwamen en op doorreis waren naar Hongarije, vertelde hij dat hij na de oorlog een reisbureau was begonnen. Holland was een van de favoriete bestemmingen. De eerste jaren na de oorlog ondervond hij best wat weerstand in ons land, vertelde hij op een verwonderde toon alsof er niet echt wat was gebeurd in 1940 -1945.

De volgende ochtend vervolgde wij onze weg. Niet veel later reden wij door Oostenrijk. Het was nog maar eind oktober maar er lag al een pak sneeuw. De wegen waren vol en er werd langzaam gereden. Rond 16.00 uur arriveerden wij bij de Hongaarse grens. Omdat wij vanuit het "vrije westen" naar achter "het ijzeren gordijn" gingen, verwachtte ik een moeilijke grensovergang. Niets bleek minder waar. Twee douanebeambten bekeken vluchtig onze paspoorten en de kofferbak van de Volvo waarna wij door mochten rijden. Wat drie Hollandse mannen eind oktober in Hongarije te zoeken hadden, interesseerde ze blijkbaar niet.

's Avonds kwamen wij aan in Budapest. Lau vertelde dat wij bij een kennis van hem zouden overnachten. Na enig zoeken vonden wij in een buitenwijk de woning van de kennis. Het huis bleek bewoond te worden door Tibor die ingenieur was, zijn vrouw en zijn twee dochters die circa 17 jaar oud waren. Omdat wij nog niet gegeten hadden, raadde hij ons een restaurant aan, niet ver van waar wij waren. Voor oostblok-begrippen bleek het best wel een knus restaurant te zijn met veel hout en een groot haardvuur. Het publiek bestond voornamelijk uit mannen van middelbare leeftijd met dikke nekken in zwarte leren jassen. Na overleg met Cees concludeerden wij dat dit niet anders dan criminelen of zwarthandelaren konden zijn. Weldra werden wij aangenaam verrast door een zigeunerorkest dat werkelijk magnifiek speelde. De whisky, de wijn en het eten waren hemels. Met enige angst zag ik de rekening tegemoet. De rekening - wij hadden gevraagd om met Duitse marken te betalen - bedroeg naar ik mij herinner, 157 mark. Terwijl ik mij kwelde met de vraag, hoeveel fooi gepast zou zijn, pakte Cees zijn portemonneetje en met een elegant gebaar zwiepte hij een 20 mark-biljet op tafel. Ik keek naar Lau maar deze gaf geen krimp. Ik besloot daarop mijn deel te betalen, waarna Lau de rekening voldeed.

Die nacht sliepen wij in het gastenverblijf van Janus. De inrichting was zeer eenvoudig en rommelig. Kennelijk had Lau ze vooraf niet in kennis gesteld. De volgende ochtend stond ik met Janus voor zijn woning. Het was een vrijstaande doch eenvoudige woning. Toch zag ik in Janus zijn blik dat hij apetrots

was op zijn huis. Hij vertelde ongevraagd dat hij de woning indertijd voor omgerekend naar de toenmalige koers van de Hongaarse Forint, voor 200.000 DM had gekocht. Voor oostblok-begrippen moet dat een astronomisch bedrag geweest zijn. Hoe hij de woning gefinancierd heeft, is mij tot vandaag de dag altijd een raadsel gebleven.

De volgende ochtend in de auto keek Lau heel droevig. Hij vertelde geschokt te zijn door de armoede die hij gezien had. Ik vroeg mij af in wat voor wereld Lau geleefd had, als hij op basis van het sobere gastenverblijf dit al extreme armoede vond. Klaarblijkelijk had hij het zomerhuisje van Cees nog niet gezien.

Het bleek toch nog wel een stuk rijden te zijn naar Harkany waar het schaaktoernooi plaats zou vinden en waar ons hotel was. Harkany ligt in het zuiden van Hongarije, niet ver van de grens met voormalig Joegoslavië. Einde van de middag waren we er eindelijk. Het hotel was wat je ervan kon verwachten. Een grijs betonnen blok. Bij de receptie betaalden we 145 DM voor 9 dagen volpension. Cees en ik deelden weer een kamer en Lau had weer zijn eigen kamer. Ik bracht mijn koffer naar de kamer en direct viel mij het bed op. Het leek meer op een bank dan op een bed. De zitting liep bol en de stof was erg ruw. Op het bed lagen twee lakens en een deken. Waarschijnlijk was het de bedoeling om naar eigen inzicht en smaak het bed op te maken. Nadat wij ons op de kamer geïnstalleerd hadden liepen wij nog een rondje door het hotel waar naar mij bleek ook het schaaktoernooi gehouden werd. In een van de hallen zagen wij een gedrongen man met een zwarte leren pet die door Cees herkend werd als Shevnikov. Zijn openingsvariant van het Siciliaans was destijds mogelijk nog populairder dan nu.

De volgende ochtend liepen wij met zijn drieën van het hotel naar het kuurbad 250 meter van het hotel. Het was nog maar begin november maar hier had de winter als zijn intrede gedaan. Overal lag sneeuw en ijs en de lucht was kraakhelder. Zover van huis en in een voor mij totaal andere wereld, werd ik overvallen door een gevoel van vrijheid en gelukzaligheid. Eenmaal bij het gebouw van het kuurbad aangekomen rook ik de lucht van rotte eieren, een geur die kenmerkend is voor zwavelhoudend water. Het water bleek lekker warm te zijn. De badgasten zaten rustig in het water. Toen ik op een gegeven moment besloot te gaan borstcrawl zag ik aan hun reacties dat dit “not done” was waarna ik ook rustig verder badde.

's Middags na de opening van het toernooi begon de eerste ronde. Elke speler mocht plaatsnemen aan zijn eigen tafel die was voorzien van landenvlaggetjes en de naambordjes van de spelers. Dat was nog iets anders dan de krappe plaatsen en de plastic speelborden bij het Hoogovens Schaaktoernooi. Het viel mij op dat de witte lopers zwarte kopjes hadden en de zwarte lopers witte kopjes. Cees zei: “als je graat vragen waarom zeggen ze dat het voor de duidelijkheid is”. En inderdaad toen ik deze vraag aan een wedstrijdleider stelde kreeg ik inderdaad voornoemd antwoord.

Ik kan mij nog herinneren dat ik in de eerste ronde met wit tegen een plaatselijke Hongaar speelde. Hij speelde de toen voor mij onbekende Marshallvariant van het Spaans, niet met c6 maar met Pf6. Toen zijn aanval stokte, bood hij remise aan waarna we gezellig naar de bar gingen. Alhoewel ik toen nog een ratingloze was kon ik goed meekomen in het toernooi. Na 8 ronden had ik nog een plusscore. In de laatste ronde hield Lau het niet meer. De heimwee naar zijn gezin was te groot geworden. We besloten daarom zo snel mogelijk de partij af te ronden en naar huis te gaan. Gezien het feit dat we 1700 km van huis waren maakte een uurtje meer of minder ook niet uit. Maar goed, Cees en Lau stonden al zenuwachtig te wachten op enkele meters van mijn bord, waarna een remiseaanbod van mij gelukkig geaccepteerd werd.

Het winterse landschap op de weg terug was adembenemend. Oude boerderijtjes in een deken van sneeuw, kleine oude boertjes die met paard en wagen reden. Dat alles onder een strak blauwe hemel met een felle zon. De volgende dag reden we door Duitsland. Het bleek een historisch moment. Op de radio hoorden we het nieuws dat de Berlijnse Muur was gevallen. Duizenden mensen vluchtten naar het “vrije westen”. Vroeg in de middag waren we weer in Nederland. Ter afsluiting dronken we nog wat in Hotel Sonnevand in Wijk aan Zee, het honk van Schaakgenootschap Het Paard van Ree.

Vijf jaar later overleed Lau waarschijnlijk door overmatig drankgebruik aan een levercirrose. Cees trok zich steeds meer terug uit het sociale leven. Eerst stopte hij bij schaakclub Pat Mat in Beverwijk en was hij bij schaakgenootschap Het Paard van Ree sporadisch nog wel te zien. Later deed hij alleen nog maar mee met Hoogovens/Corus/Tata-schaaktoernooien. De laatste jaren zag ik hem daar ook niet meer. In juli 2020 werd Cees door de Politie dood aangetroffen in zijn woning. Naar verluidt was hij al enkele weken dood.

De paar foto's die ik van deze trip heb gemaakt, zijn in de loop der tijd zoekgeraakt. Het enige wat nog resteert zijn mooie herinneringen aan een geweldige schaakvakantie en aan twee oergezellige schaakvrienden.

□

<i>analyse</i> 2	Lucas Schaak	<i>Stephan Kooiman</i>
-----------------------------------	---------------------	-------------------------------

Soms hoor ik wel eens in de wandelgangen dat Fritz een bepaalde mening over een stelling heeft. Later begreep ik dat het om een schaakmotor ging van ChessBase en niet om één of andere Duitse secondant. Zelf gebruik ik ook een programma om partijen te (laten) analyseren, genaamd Lucas Chess. Het is een programma dat gratis te downloaden is van <https://lucaschess.pythonanywhere.com/downloads>. Ik denk dat het een aantal interessante mogelijkheden biedt, waarvan ik er eentje zal toelichten.

Om Lucas Schaak automatisch een partij te laten annoteren, kies de optie ‘Gereedschap – Voer je eigen partij in’. Je komt dan in een scherm waar je de te analyseren partij invoert door de zetten op het bord uit te voeren met de muis.

Vervolgens kies je de optie ‘Nutsprogramma's – Analyse – Analyseer’ en stelt het aantal seconden in dat de schaakmotor mag analyseren per halfzet. Vergeet niet onderaan de optie ‘Toon grafieken’ te selecteren als je deze wilt zien. Klik op ‘Aanvaarden’ en de analyse begint.

Het resultaat is in het geval van mijn (voorlopig) laatste externe partij te zien in het eerste plaatje. Ik denk dat de kleuren voor zich spreken.

(Noot van de redactie: om deze kleuren te zien: raadpleeg de online-versie van deze Promoot!)

Wat ik persoonlijk handig vind is dat je dubbelklikt op de gespeelde zet in een lijst met de tien beste zetten volgens de schaakmotor (zie het tweede plaatje) en een zettenvervolg. Ook laten de grafieken je ratingperformance zien en de evaluatie gedurende de partij.

Mocht u dus niet de beschikking hebben over Fritz, dan is dit wellicht een aardig alternatief om eens te proberen.

Lucas Schaak R 1.28a

Sluiten Bestand PGN-etiketten Terugnemen Help bij zet Opnieuw te initialiseren Config Nutsprogramma's

N.	Wit	Zwart
1	d4(+0.40)	g6(+0.80)
2	e4(+0.85)!	g7(+0.85)
3	c3(+0.89)!	c5(+1.02)
4	e3(+1.09)!	c6(+1.16)
5	ge2(+0.47)	b6(+1.66)?
6	a4(+0.10)?	a5(+0.02)!
7	c3(+0.00)	cxd4(+0.18)
8	xd4(-0.13)	f6(-0.18)!
9	f3(-0.37)	O-O(+0.00)
10	e2(-0.91)?	d5(+0.13)?
11	xc6(+0.09)!	bxc6(+0.00)!
12	c5(-0.16)	dxe4(+0.00)
13	xe4(-3.98)??	d8(-1.03)??
14	c2(-1.20)	d5(-1.19)
15	f2(-1.12)!	h6(-1.09)!
16	b4(-1.48)	c7(-1.52)
17	d1(-1.67)	f5(+0.00)?
18	c5(+0.00)!	e3(+0.00)!
19	xd8+(-0.15)	xd8(+0.00)!
20	xe3(-0.21)	xe3(-0.32)!
21	c4+(-0.18)!	f8(+0.20)

Analyse

Sluiten Nieuw

Stockfish 14 64-bmi2

10 Zetten

- cx4(+0.84)
- xd4(+0.96)
- a5(+1.01)
- c6(+1.16)**
- b6(+1.45)
- f6(+1.59)
- d6(+1.64)
- c7(+1.84)
- d5(+1.87)
- h5(+2.07)

+1.16 pionnen - Diepte: 23 Stockfish 14 64-bmi2

4... c6 5.d5 d4 6.a4 e5 7.xc5 a5+ 8.c3 xc5 9.e2 a5 10.b4 b6 11.cxd4 xb4+ 12.d2 e7 13.dxe5 xe5 14.b1 g7 15.g3 f6 16.b5 O-O 17.O-O d6

oude doos	Wie helpt mij dinsdag aan een punt?	John Tan
----------------------	--	---------------------

Maandag 6 oktober: oeps, ben weer aan de beurt voor een column. Waar zullen we het over hebben?

Over schaken natuurlijk! ... en natuurlijk over de grote successen op dat gebied.

Zooooo, klaar! Klaar? Jawel, intern twee maal een nul, team extern met $\frac{1}{2}$ - $7\frac{1}{2}$ verloren en dat halfje kwam niet van mij. Het was weliswaar in de Promotie-klasse en misschien hoor ik daar niet in thuis, maar om nou met zulke cijfers de boot in te gaan tegen Promotie 2 kan eigenlijk niet.

Bovendien is 0-8 een beter resultaat, dan kan je later nog aan je kleinkinderen vertellen dat jouw team de speelzaal niet kon vinden. Het clubkampioenschap van Promotie is binnen een maand al uit het zicht.

Over het kampioenschap gesproken, ondanks desperate pogingen van de reglementencommissie om ieder jaar weer wat nieuws te verzinnen om die Bernard van het kampioenschap af te houden, staat hij volgens de stand van 10-10-2003 toch weer bij de top-4.

Voor volgend jaar een tip voor de reglementencommissie: je bombardeert de nummer laatst tot kampioen, hoewel, ook dan zet ik mijn geld op Bannink, hij heeft er gewoon een abonnement op genomen.

Klaar? Jawel, want over mislukkingen schrijf je niet.

Dan maar voortborduren op de vorige column. Dat ging over een droom.

Laatst had ik weer een droom, nu over deelname aan het wereldkampioenschap bloemkool-eten.

Op een mooie zomeravond zat ik op de Rotterdamse Coolsingel achter een bord met gekookte aardappelen en een gebakken schouderkarbonade. Aan de overkant roerde de kok in een grote ketel met bloemkoolroosjes.

Dromen zijn bedrog? Jawel, want ik heb geen idee hoe je een schouderkarbonade moet bakken en, echt waar!, ik heb nooit in m'n leven een aardappel geschild.

Dromen zijn bedrog? Nee, niet helemaal, een paar dagen later zag ik een KLM-promo. Voor 609 euro een retourtje Indonesië, niet alles is duurder geworden sinds de komst van de euro. Direct een ticket gekocht voor An en nu moet ik koken en wat hebben ze in de aanbieding bij Appie? Een ovenheerlijke bloemkoolschotel uit een doos van Maggi. Ik hoef niet lang na te denken over de aanschaf van die doos, een bak gehakt en twee zakken voorgekookte aardappelschijfjes. Een beetje roeren, bakken en de oven doet de rest. Een beetje vrijgezel komt niet om.

Toch nog terug naar het schaakspel, met de passieve schaakactiviteiten gaat het uitstekend.

Zo ben ik teamleider van Promotie 1 en zijn we begonnen met een $6\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$ winst.

Zo ben ik wedstrijdleader bij Promotie 4 en zijn we begonnen met een $4\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$ winst.

..... en nu hoor ik u al zeggen: "Je moet die dingen doen waar je goed in bent, dus stop nou maar met het actieve schaken". Maar dat gaat iets te ver; een goede speler verliest niet vier keer achter elkaar, aanstaande dinsdag doe ik nog één winstpoging.

□

Oplossingen problemen

Kort maar krachtig (blz. 2)

stelling A	stelling B	stelling C
1. ... Txd6 2. exd6 Dxe2 3. Lxe2 c5+ 0-1	1. ... Pd3 <i>(dreigt Pxf2#)</i> 2. Lxd3 Dxb2 0-1	1. ... Lxf3+ 2. Dxf3 Ph4+ 0-1

Wit / zwart speelt en wint (blz. 12)

stelling 1 1. Pd7 Txd7 (1. ... Ph3+, 2. Kg2) 2. Df8+ 1-0	stelling 2 1. Dxf6+ Kxf6 2. Txb7 <i>(dreigt zowel Txf7# als Pg4#)</i> 1-0
stelling 3 1. Dxf7+ Kxf7 2. Ld5+ Kf8 3. Phxg6+ hxg6 4. Pxd6# mat <i>(andere zetvolgorde ook mogelijk)</i>	stelling 4 1. ... Dxc2 2. Tf1 (2. Dxc2, Pc3#) (2. Te1 Lg4, 3. hxg4 Pf2+ 0-1) 2. ... Pc3+ 3. Dxc3 De2# mat
stelling 5 1. ... De1+ (1. ... Ph3+, 2. Kh1 Dd1+, 3. Lxd1 Txd1+, 4. Dxd1 Pxf2+, 5. Kg2 Pxd1 =) (1. ... Pxf3+ 2. Kg2 1-0) 2. Dxe1 Pxf3+ 3. Kf1 Pxe1 4. Kxe1 0-1	stelling 6 1. ... Lxg3+ (1. ... Te8+ 2. Kf2) 2. Dxc3 Te8+ 3. Kd2 (3. Kf2 Pe4+ 0-1) 3. ... Pc4+ 4. Kc1 (4. Kd3 Pb2+, 5. Kd2 Pe4+ 0-1) 4. ... Dh6+ 5. Tf4 Dxf4+ 6. Dxf4 Te1# mat
stelling 7 1. ... Txf3+ 2. Kxf3 f1D+ 3. Txf1 Ph2+ 4. Kf4 Pxf1 en snel 0-1 (4. Kg2 Pxf1, 5. Kxf1 Kg4 en snel 0-1)	stelling 8 1. ... T8a2 <i>(dreigt Lxg2#)</i> 2. Pe1 (2. Pxc5 Txb1) 2. ... Txb1 0-1 (3. Dg4/h5 Lxg2#)

Weggeefschaak (blz. 28)

W1: 1. h3! a5, 2. h4 a4, 3. h5 a3, 4. h6 a2, 5. h7, en op bijna elke promotie van zwart wint 6. h8T, met als enige uitzondering 5. ...a1T, 6. h8L! gevolgd door 7. La1 Txa1. (P.H. Törngren, 1929)	W2: 1. Tb2 Lxb2, 2. Th8 Lxh8, 3. e4, en zwart kan niets doen tegen 4. e5 behalve 3. ... Le5 pat! (T.R. Dawson, 1925)
W3: 1. a8K!, en de koning loopt over de diagonaal richting h1. 1. a8T werkt niet: zwart kan heen-en-weer blijven zetten met zijn loper. (K. Fabel en H. Klüver, 1947)	W4: Wit kan niet meteen alles weggeven, en het lijkt erop dat zwart daarom eenvoudig wint, maar er is een verrassende uitweg: 1. d6! Txb2 (Txf2 komt via symmetrie op hetzelfde neer), 2. d7. Er zijn 2 varianten: 2. ... Tbx2, 3. d8P!, en het paard gaat op f7 verloren; of 2. ... Tfx2, 3. d8L! Tf6 (of Tb6 via symmetrie), 4. Lxf6 gevolgd door 5. Lb2. (F. Liardet, 1998)
W5: De kunst is hier om in het juiste tempo uit te komen. Houd ook in het achterhoofd dat K wint van P. 1. Td7! Td2, 2. Td8 Td1, 3. Kd6 Td2, 4. Kd7 Td1, 5. Te8! Te1, 6. Txe1 Pxe1. (B. Nye, 1999)	W6: De situatie lijkt uitzichtloos voor wit omdat zwart in veel gevallen tot loper of paard kan promoveren, maar er is een oplossing: 1. Pe2! Er zijn 2 varianten: 1. ... dxc2, 2. Pc3 c1L, 4. Pa2! gevolgd door 5. Pc1; of 1. ... dxe2, 2. Pd4 e1L, 3. Pe6!, en waar de loper ook naartoe gaat, het paard kan altijd op de volgende zet worden weggegeven. We zien hier de uitzonderingen in het loper-tegen-paard eindspel (J. Beasley, 1997)

Agenda t/m april 2022

→ x = *afgelast*

→ * = *indien weer mogelijk*

december 2021

di 14 dec x	19:45	periode 1 - ronde 13	
za 18 dec x	13:00		Promotie K1 - Leiderdorp 1 Promotie K2 - DD 3
di 21 dec *	19:45	periode ? - ronde ?	
di 28 dec *	20:00	oliebollentoernooi	

januari 2022

di 4 jan *	19:45	periode ? - ronde ?	
di 11 jan *	19:45	periode ? - ronde ?	
di 18 jan *	19:45	periode ? - ronde ?	
di 25 jan *	19:45	periode ? - ronde ?	

februari 2022

di 1 febr *	19:45	periode ? - ronde ?	Promotie H2 - DD 2
za 5 febr *	13:00		Philidor Leiden 2 - Promotie K1 HWP Zaanstad 1 - Promotie K2
ma 7 febr *	19:45		RSC-Belg.Park 1 - Promotie H1 HSV 2 - Promotie H3
di 8 febr *	19:45	periode ? - ronde ?	
di 15 febr *	19:45	periode ? - ronde ?	
ma 21 febr *	19:45		HSV 1 - Promotie H2
di 22 febr *	19:45	periode ? - ronde ?	

maart 2022

di 1 maart *	19:45	periode ? - ronde ?	Promotie H1 - Scheve Toren 1
di 8 maart *	19:45	periode ? - ronde ?	Promotie H3 - Haeghe Ooievaar 3
za 12 maart *	13:00		Schaakhuis 1 - Promotie K1 Promotie K2 - SHTV 2
di 15 maart *	19:45	ledenvergadering	
di 22 maart *	19:45	periode ? - ronde ?	
ma 28 maart *	19:45		Schaakhuis H1 - Promotie H2
di 29 maart *	19:45	periode ? - ronde ?	

april 2022

za 2 april *	13:00		Promotie K1 - DD 2 A'dam West 2 - Promotie K2
di 5 april *	19:45	periode ? - ronde ?	Promotie H3 - Botwinnik 3
di 12 april *	19:45	periode ? - ronde ?	Promotie H1 - SHTV 2
di 19 april *	19:45	periode ? - ronde ?	
za 23 april *	13:00		DSC 2 - Promotie K1
di 26 april *	19:45	periode ? - ronde ?	